

**POWIATOWA STACJA SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNA
WE WRZEŚNI**

**OCENA STANU SANITARNEGO I SYTUACJI
EPIDEMIOLOGICZNEJ POWIATU WRZESIŃSKIEGO
ZA ROK 2021**

Września 2022 r

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Spis treści:

Wstęp	str. 3
I. Jakość wody przeznaczonej do spożycia.....	str. 4
II. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.....	str. 13
III. Stan sanitarny zakładów opieki zdrowotnej.....	str. 24
IV. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych.....	str. 30
V. Stan sanitarny obiektów żywności i żywienia.....	str. 42
VI. Warunki sanitarno – higieniczne środowiska pracy	str. 58
VII. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych	str. 68
VIII. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.....	str. 77
IX. Zapobiegawczy nadzór sanitarny	str. 87
X. Zakończenie	str. 92

Wstęp

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni obejmuje swym nadzorem następujące miasta i gminy: Września, Nekla, Pyzdry, Miłosław, Kołaczkowo.

W roku 2021 zgodnie z głównym celem działalności: „działanie na rzecz zapobiegania powstawaniu chorób, szczególnie chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego w oparciu o analizę ryzyka zagrożenia zdrowia i życia, a także promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody oraz chemikaliami” prowadzono nadzór sanitarny nad warunkami:

- zdrowotnymi żywności i żywienia,
- higieny środowiska,
- higieny pacy,
- higieny w szkołach i innych placówkach oświatowo - wychowawczych.

Celem sprawowanego nadzoru była ochrona zdrowia ludzkiego przed wpływem czynników szkodliwych. Wykonywanie zadań odbywało się poprzez:

- sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego,
- prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób, zwłaszcza zakaźnych,
- inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i prowadzenie działalności oświatowo-zdrowotnej w celu kształtowania postaw i zachowań prozdrowotnych.

Powyższe zadania realizowane były przez poszczególne komórki organizacyjne stacji lub samodzielne stanowiska pracy:

- Higienę Żywności, Żywienia,
- Higienę Komunalną,
- Higienę Pracy,
- Epidemiologię,
- Higienę Dzieci i Młodzieży,
- Oświatę Zdrowotną i Promocję Zdrowia,
- Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.

I. JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

W 2021 r. woda przeznaczona do zbiorowego zaopatrzenia mieszkańców powiatu wrzesińskiego była pozyskiwana z 28 ujęć wód podziemnych (28 wodociągów). Wśród objętych nadzorem wodociągów udział poszczególnych grup urządzeń o danej produkcji wody w 2021 r. przedstawiał się następująco:

- $\leq 100 \text{ m}^3/\text{dobę}$ – 4 wodociągi,
- 101 - $1000 \text{ m}^3/\text{dobę}$ – 23 wodociągi
- 1001 - $10\,000 \text{ m}^3/\text{dobę}$ – 1 wodociąg

Wodociągi produkujące wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi na terenie miasta Wrześni i powiatu wrzesińskiego zasilane są z ujęć podziemnych, głębinowych.

Na terenie powiatu wrzesińskiego pod nadzorem pozostają:

- 4 wodociągi publiczne miejskie: we Wrześni, w Miłosławiu, w Nekli, w Pyzdrach;
- 24 wodociągi publiczne wiejskie;
- 2 wodociągi lokalne, w tym jeden dostarczający i wykorzystujący wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej, w budynku użyteczności publicznej, zaopatrujący obiekt hotelowo-restauracyjny GREYS w Zasutowie i nie zaopatrujący stałych mieszkańców oraz wodociąg lokalny miejski Spółdzielni Mleczarskiej, który korzysta z własnego ujęcia wody, produkujący wodę na własne potrzeby i nie zaopatrujący stałych mieszkańców.

W 2021r. wodociąg publiczny w Podstolicach zmienił grupę produkcji z $> 100 \leq 1\,000$ na ≤ 100 .

W ramach nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wykonywane były badania wody w ramach monitoringu parametrów grupy A (kontrolnego), monitoringu parametrów grupy B (przeładowego) w zakresie i z częstotliwością określoną w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Monitoring A obejmuje zakres podstawowy parametrów fizycznych, chemicznych i mikrobiologicznych. Monitoring B stanowi rozszerzenie monitoringu grupy A i dostarcza niezbędnych informacji do oceny jakościowej wodociągu i obejmuje swoim zakresem m.in. metale ciężkie, pestycydy, uboczne produkty dezynfekcji wody.

Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne są zobowiązane do prowadzenia regularnej kontroli wewnętrznej jakości produkowanej wody, która obejmuje m.in. prowadzenie badań jakości wody w zakresie i z częstotliwością określoną w rozporządzeniu Ministra Zdrowia

z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Po wystąpieniu okoliczności mogących spowodować pogorszenie jakości wody, przedsiębiorstwa powinny zaplanować przedsięwzięcia naprawcze, ustalić harmonogram ich realizacji oraz poinformować właściwego państwowego powiatowego lub granicznego inspektora sanitarnego oraz wójta (burmistrza, prezydenta miasta) o podjętych i zaplanowanych działaniach.

Wielkość produkcji wody nadzorowanych wodociągów publicznych, zaopatrujących stałych mieszkańców w 2021 r. wynosiła 14 165,43 m³/d, zaopatrując łącznie 77 797 osób w powiecie wrzesińskim.

Tabela nr 1. Wykaz producentów wody zaopatrujących stałych mieszkańców, produkcja wody, liczba ludności zaopatrywanej w wodę oraz jakości dostarczanej wody.

L.p.	Nazwa miasta/gminy	Producent wody	L.p.	Nazwa wodociągu	Produkcja wody w m ³ /d	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę (w tys.)	Ocena jakości wody za 2021 r.
1.	Miasto Września	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. Z o.o. ul. Miłosławska 8, 62-300 Września	1.	Wodociąg publiczny Września	6171	31,294	woda przydatna do spożycia przez ludzi
2.	Gmina Września	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. Z o.o. ul. Miłosławska 8, 62-300 Września	1.	Wodociąg publiczny Kaczanowo	751	4,151	warunkowo przydatna do spożycia przez ludzi
			2.	Wodociąg publiczny Otoczna	467	3,687	woda przydatna do spożycia przez ludzi
			3.	Wodociąg publiczny Nowy Folwark	434	2,338	woda przydatna do spożycia przez ludzi
			4.	Wodociąg publiczny Sokołowo	272	1,328	woda przydatna do spożycia przez ludzi
			5.	Wodociąg publiczny Gozdowo	121	0,861	woda przydatna do spożycia przez ludzi
			6.	Wodociąg publiczny Bardo	234	1,603	woda przydatna do spożycia przez ludzi
			7.	Wodociąg publiczny Gutowo Małe	125	0,682	woda przydatna do spożycia przez ludzi
			8.	Wodociąg publiczny Marzenin	121	1,129	woda przydatna do spożycia przez ludzi
			9.	Wodociąg publiczny Gulczewo	33	0,357	woda przydatna do spożycia przez ludzi
3.	Miasto Nekla	Urząd Miasta i Gminy Nekla ul. Dworcowa 10 62-330 Nekla	1.	Wodociąg publiczny Nekla	705	5,446	woda przydatna do spożycia przez ludzi
4.	Gmina Nekla	Urząd Miasta i Gminy Nekla ul. Dworcowa 10 62-330 Nekla	1.	Wodociąg publiczny Targowa Górka	186	1,02	woda przydatna do spożycia przez ludzi
			2.	Wodociąg zakładowy Podstolice	94	1,05	woda przydatna do spożycia przez ludzi

5.	Miasto Miłosław	Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. ul. Mostowa 18, 62-620 Miłosław	1.	Wodociąg publiczny Miłosław	642,7	4,195	woda przydatna do spożycia przez ludzi
6.	Gmina Miłosław	Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. ul. Mostowa 18, 62-620 Miłosław	1.	Wodociąg publiczny Czeszewo	435	3,309	woda przydatna do spożycia przez ludzi
			2.	Wodociąg publiczny Bugaj	280,1	1,448	woda przydatna do spożycia przez ludzi
			3.	Wodociąg publiczny Białe Piątkowo	220,9	0,299	woda przydatna do spożycia przez ludzi
			4.	Wodociąg publiczny Pałczyn	92,9	0,485	woda warunkowo przydatna do spożycia przez ludzi
			5.	Wodociąg publiczny Skotniki	61,23	0,284	woda przydatna do spożycia przez ludzi
7.	Miasto Pызdry	Zakład Gospodarki Komunalnej Mieszkaniowej i Usług Wodno-Kanalizacyjnych ul. Magistracka 1 62-310 Pызdry	1.	Wodociąg publiczny Pызdry	319,6	3,17	warunkowo przydatna do spożycia przez ludzi
8.	Gmina Pызdry	Zakład Gospodarki Komunalnej Mieszkaniowej i Usług Wodno-Kanalizacyjnych ul. Magistracka 1 62-310 Pызdry	1.	Wodociąg publiczny Pietrzyków	425,3	1,162	warunkowo przydatna do spożycia przez ludzi
			2.	Wodociąg publiczny Lisewo	254,3	1,526	woda przydatna do spożycia przez ludzi
			3.	Wodociąg publiczny Wrąbczynek	174,4	1,049	woda przydatna do spożycia przez ludzi
9.	Gmina Kołaczkowo	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej ul. Wrzesińska 41 62-306 Kołaczkowo	1.	Wodociąg publiczny Bieganowo	373	1,375	warunkowo przydatna do spożycia przez ludzi
			2.	Wodociąg publiczny Sokolniki	356	0,77	woda przydatna do spożycia przez ludzi
			3.	Wodociąg publiczny Wszembórz	323	1,425	woda przydatna do spożycia przez ludzi
			4.	Wodociąg publiczny Kołaczkowo	290	1,655	woda przydatna do spożycia przez ludzi
			5.	Wodociąg publiczny Gorazdowo	203	0,699	woda przydatna do spożycia przez ludzi

W 2021 r. w ramach urzędowego monitoringu jakości wody prowadzonego przez inspekcję sanitarną, w zakresie monitoringu gr A pobrano 134 próby wody do badań, w zakresie monitoringu gr B – pobrano 30 prób, w zakresie nadzoru sanitarnego 132 próby.

Badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi prowadzone były w akredytowanym laboratorium tj.: w Oddziale Laboratoryjnym Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Koninie oraz w Laboratorium Badania Wód i Gleby Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu,

W 2021 r. skontrolowano wszystkie wodociągi w zakresie sanitarno–technicznym. Podczas przeprowadzonych kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono.

W ciągu roku 2021 wodę spełniającą wymogi sanitarne, określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) dostarczały 24 wodociągi na 28 wodociągów publicznych. Przez cały rok 2021 r. cztery wodociągi tj. w Kaczanowie, w Pyzdrach, w Pietrzykowie oraz w Bieganowie borykały się z ponadnormatywną wartością związków **manganu, żelaza** w wodzie.

Wodociąg publiczny w Kaczanowie: analiza wody pobranej w ramach kontroli urzędowej w dniu 01.02.2021 r. wykazała ponadnormatywne wartości mętności 5,1 NTU, barwy 20 mg/l Pt i nieakceptowalny zapach. Badanie przeprowadzone w dniu 18.02.2021 r. wykazało ponadnormatywne ilości związków żelaza 743 µg/l, barwę na poziomie 20 mg/l Pt i mętność 4,7 NTU. W związku z zaistniałą sytuacją PPIS we Wrześni wystosował pismo do właściciela wodociągu o podjęcie działań naprawczych zmierzających do poprawy jakości wody. Wyniki badań wody wykonane w ramach kontroli wewnętrznej w miesiącu lutym wykazały zanieczyszczenie wody związkami żelaza i manganu. W dniu 23.02.2021 r. PPIS we Wrześni wydał komunikat o pogorszeniu jakości chemicznej wody przeznaczonej do spożycia. W celu poprawy jakości wody właściciel wodociągu podjął następujące działania: sprawdzenie złoża, płukanie filtrów, usunięcie awarii sprężarki powietrza, płukanie sieci wodociągowej. Badania wody wykonane w marcu wykazały poprawę jakości chemicznej wody, w związku z czym w dniu 08.04.2021 PPIS wydał decyzję o przydatności wody do spożycia. Podjęte działania nie przyniosły rezultatów w dłuższym okresie czasu, gdyż kolejne badania wykazały podwyższoną mętność 2,4 NTU, żelazo w ilości 399 µg/l, 1637 µg/l, 1230 µg/l i 374 µg/l oraz mangan w ilości 66 µg/l i 52 µg/l. W dniu 28.05.2021 r. PPIS wydał kolejny komunikat o pogorszeniu jakości wody z przedmiotowego wodociągu i wezwał właściciela wodociągu do podjęcia działań naprawczych. Podwyższoną zawartość manganu na poziomie 52µg/l - 88µg/l. wykazały również badania przeprowadzone zarówno w ramach urzędowej jak i wewnętrznej kontroli w miesiącach od czerwca do sierpnia. Powyższe skutkowało wydaniem w dniu 06.08.2021 r. decyzji o warunkowej przydatności wody do spożycia w zakresie manganu z terminem wykonania do dnia 17.01.2022 r. przy dopuszczalnej

zawartości manganu w wodzie nie przekraczającej 90 µg/l, który to termin na wniosek podmiotu w dniu 09.02.2022 r. prolongowano do dnia 19.03.2022 r.

Wodociąg publiczny Pyzdry: przekroczenie zawartości związków manganu zostało wykryte badaniem przeprowadzonym w dniu 19.03.2021 r. w ramach kontroli wewnętrznej i trwało do końca 2021 r. Kolejne badania wody przeprowadzone w ramach kontroli urzędowej i wewnętrznej w miesiącach marzec - listopad potwierdzały występowanie zanieczyszczenia wody (zawartość manganu kształtowała się w zakresie od 51 µg/l do 145 µg/l). W tym czasie PPIS we Wrześni wydał komunikat o pogorszeniu jakości chemicznej wody oraz dwie decyzje o warunkowej przydatności wody do spożycia. Działania podjęte przez właściciela wodociągu w celu doprowadzenia wody do prawidłowych parametrów chemicznych polegające na płukaniu sieci wodociągowej wraz z hydrantami, płukaniu filtrów, przeglądzie technicznym urządzeń uzdatniających wodę, zmianie częstotliwości napowietrzania, uzupełnieniu złoża filtracyjnego okazały się nieskuteczne, co skutkowało wydaniem w dniu 04.11.2021 r. decyzji o warunkowej przydatności wody do spożycia, z pierwotnym terminem wykonania do dnia 02.02.2022 r. przy określeniu dopuszczalnej zawartości manganu w wodzie nie przekraczającej 140 µg/l, który to termin na wniosek podmiotu prolongowano do dnia 31.03.2022 r.

Wodociąg publiczny Pietrzyków: przekroczenie zawartości związków manganu zostało wykryte badaniem przeprowadzonym w dniu 19.03.2021 r. w ramach kontroli wewnętrznej i trwało do końca 2021r. Kolejne badania wody przeprowadzone w ramach kontroli urzędowej i wewnętrznej w miesiącach marzec-listopad potwierdzały występowanie zanieczyszczenia wody (zawartość manganu kształtowała się w zakresie od 51 µg/l do 167 µg/l. W tym czasie PPIS we Wrześni wydał komunikat o pogorszeniu się jakości chemicznej wody oraz dwie decyzje o warunkowej przydatności wody do spożycia. Działania podjęte przez właściciela wodociągu w celu doprowadzenia wody do prawidłowych parametrów chemicznych polegające na płukaniu sieci, płukaniu filtrów, przeglądzie technicznym urządzeń uzdatniających wodę, zmianie częstotliwości napowietrzania, zamówieniu nowego mieszacza wodno-powietrznego okazały się nieskuteczne, co skutkowało wydaniem w dniu 04.11.2021 r. decyzji o warunkowej przydatności wody do spożycia, z terminem wykonania do dnia 02.02.2022 r. przy określeniu dopuszczalnej zawartości manganu w wodzie nie przekraczającej 95 µg/l, który to termin na wniosek podmiotu w dniu prolongowano do dnia 04.03.2022 r.

Wodociąg publiczny Bieganowo: badanie wody przeprowadzone w lipcu 2021 r. w ramach kontroli urzędowej wykazało ponadnormatywną zawartość związków manganu w ilości 82 µg/l. Kolejne badania przeprowadzone w sierpniu 2021 r. z czterech punktów czerpalnych

potwierdziły pogorszenie jakości chemicznej wody do spożycia, w związku z czym PPIS wydał komunikat o jakości wody. Pomimo podjętych działań naprawczych (płukanie sieci, płukanie filtrów, zmiana napowietrzania), ponowne badania przeprowadzone przez właściciela wodociągu w sierpniu i we wrześniu wykazały ponadnormatywne ilości manganu w wodzie w przedziale 92-237 µg/l. Właściciel wodociągu przeprowadził kontrolę urządzeń filtracyjnych i dokonał wymiany złożeń. Badania wody przeprowadzone w październiku i listopadzie w dalszym ciągu wykazywały ponadnormatywne wartości związków manganu, co skutkowało wydaniem decyzji o warunkowej przydatności wody do spożycia z terminem wykonania do 06.01.2022 r. przy określeniu dopuszczalnej zawartości manganu w wodzie nie przekraczającej 250 µg/l, który to termin na wniosek podmiotu prolongowano do dnia 31.03.2022 r.

W minionym roku odnotowano incydentalne wystąpienia ponadnormatywnych wartości:

- manganu i żelaza w dwóch wodociągach: w Gozdowie i we Wrąbczynku
- obecność bakterii grupy coli, enterokoków, E. coli w Gulczewie,
- obecności bakterii grupy coli w dwóch wodociągach publicznych w Targowej Górcie, Miłosławiu.

Wodociąg publiczny w Gozdowie - żelazo, mangan - przekroczenie trwało 151 dni (kwiecień-wrzesień). Analiza wody pobranej w ramach kontroli urzędowej w dniu 12.04.2021 r. wykazała ponadnormatywną zawartość związków żelaza w ilości 287 µg/l i mętność równą 2,5 NTU. Przekroczenie powyższych parametrów wykazały kolejne badania wody przeprowadzone zarówno w ramach urzędowej jak i wewnętrznej kontroli. W dniu 30.06.2021 r. wydano decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia z terminem wykonania do 30.09.2022 r. W odniesieniu do zaistniałej sytuacji PPIS we Wrześni wydał 2 komunikaty o jakości wody przeznaczonej do spożycia. W celu doprowadzenia wody do właściwych parametrów chemicznych właściciel wodociągu podjął następujące działania: płukanie hydrantów, płukanie sieci wodociągowej, sprawdzenie i płukanie filtrów. W dniu 27.09.2021 r. Stacja Uzdatniania Wody w Gozdowie została wyłączona i rozpoczęto modernizację obejmującą zarówno część technologiczną jak i budowlaną. Na czas prowadzonych prac miejscowości zasilane w wodę z SUW Gozdowo, zostały przełączone na zasilanie z SUW Otoczna.

Wodociąg publiczny we Wrąbczynku - żelazo - przekroczenie trwało 32 dni. Badanie wody wykonane w ramach kontroli urzędowej w dniu 15.02.2021 r. wykazało podwyższoną mętność na poziomie 1,2 NTU i barwę wody 25 mg/l Pt. W celu weryfikacji jakości wody w całym obszarze zaopatrzenia dodatkowo dokonano poboru wody z 3 punktów czerpalnych. Analiza wody wykazała podwyższoną barwę, mętność i zawartość żelaza w ilości 284 µg/l

i 222µg/l. Powyższe przekroczenia potwierdziły również badania wody przeprowadzone w ramach kontroli wewnętrznej w dniach 05.03.2021 r. i 10.03.2021 r. PPIS we Wrześni wystosował pismo do właściciela wodociągu informujące o przekroczeniach i wydał komunikat o pogorszeniu jakości wody do spożycia. Właściciel wodociągu podjął działania naprawcze i w zakresie związków żelaza doprowadził wodę do obowiązujących wymagań, natomiast analiza wody pobranej w ramach kontroli wewnętrznej w dniu 19.03.2021 r. wykazała ponadnormatywną zawartość związków manganu w ilości 241 µg/l. Badanie przeprowadzone w dniu 19.04.2021 r. w ramach kontroli urzędowej potwierdziło występowanie w wodzie związków manganu w ilości 409 µg/l. Ponadnormatywną zawartość manganu w sieci na poziomie 132 - 441 µg/l wykazały również badania wykonane przez przedsiębiorcę w ramach kontroli wewnętrznej w dniach 16.04.2021 r. i 19.04.2021 r. Powyższe skutkowało wydaniem w dniu 29.04.20221 r. komunikatu o pogorszeniu jakości chemicznej wody, a w dniu 05.05.2021 r. wydaniem decyzji o warunkowej przydatności wody do spożycia z terminem wykonania 03.08.2021 r. Kolejne badania wody nie wykazywały przekroczeń manganu, w związku z powyższym PPIS we Wrześni wydał ocenę, że woda spełnienia w badanym zakresie wymagania określone w obowiązującym rozporządzeniu.

Wodociąg publiczny w Gulczewie - enterokoki - przekroczenie trwało 5 dni (maj), bakterie gr. coli - przekroczenie trwało 9 dni. Analiza wody pobranej w ramach kontroli urzędowej w dniu 17.05.2021 r. wykazała obecność w wodzie enterokoków w ilości 2 jtk/100 ml. Ponowne badanie przeprowadzone w dniu 19.05.2021 r. z dodatkowych 5 punktów potwierdziło zanieczyszczenie bakteriologiczne wody wykazując w sieci obecność enterokoków w ilości 2 jtk/ 100 ml, bakterii gr. coli w ilości 9 jtk/ 100 ml i E. coli w ilości 1 jtk/100 ml. Kolejne pobory prób wody odbyły się w ramach kontroli urzędowej w dniach 24.05.2021 r. i 27.05.2021 r. oraz w ramach kontroli wewnętrznej w dniach 21.05.2021 r. i 24.05.2021 r. Działania podjęte przez właściciela wodociągu okazały się skuteczne i w dniu 30.06.2021 r. PPIS we Wrześni wydał decyzję o przydatności wody do spożycia.

W okresie zanieczyszczenia wody PPIS wydał komunikat o pogorszeniu jakości bakteriologicznej wody w dniu 21.05.2021 r. i poinformował, że woda nadaje się do spożycia tylko po przegotowaniu.

Wodociąg publiczny w Targowej Górcie - analiza wody pobranej w ramach kontroli wewnętrznej w dniu 15.06.2021 r. wykazała występowanie w wodzie bakterii gr. coli w ilości 12 jtk/100 ml. Kolejne badania przeprowadzone w dniu 24.06.2021 r. w dodatkowych czterech punktach, potwierdziło występowanie zanieczyszczenia bakteriologicznego wody. Właściciel wodociągu natychmiast podjął działania naprawcze i kolejna analiza wody

wykonana w ramach kontroli wewnętrznej w dniu 30.06.2021 r. nie wykazała zanieczyszczenia wody. W związku z powyższym PPIS we Wrześni wydał ocenę, że woda spełnienia w badanym zakresie wymagania określone w obowiązującym rozporządzeniu.

Wodociąg publiczny w Miłosławiu - analiza wody pobranej w ramach kontroli wewnętrznej w lipcu 2021 r. wykazała obecność w wodzie bakterii gr. coli w ilości 2 jtk/100 ml i 3 jtk/100 ml. Przeprowadzone ponownie badania. potwierdziły zanieczyszczenie wody, wobec czego wezwano właściciela wodociągu do podjęcia działań naprawczych. Niezwłocznie podjęte działania spowodowały poprawę jakości wody i kolejne badania wody nie wykazały obecności mikroorganizmów w wodzie. W związku z powyższym PPIS we Wrześni stwierdził, że woda w badanym zakresie spełnienia wymagania określone w obowiązującym rozporządzeniu.

Szacowanie ryzyka zdrowotnego konsumentów.

Wpływ wybranych parametrów bakteriologicznych i chemicznych na jakość wody i zdrowia człowieka:

Mangan - stężenie manganu w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi podlega kontroli przy ustaleniu wartości parametrycznej **50 µg/l**. Wartość tę przyjęto z uwagi na niekorzystny wpływ wyższych stężeń na ocenę organoleptyczną wody i jej akceptowalność przez konsumentów oraz zagrożenie tworzeniem się osadów w sieci wodociągowej. Obecność manganu w wodzie, zwłaszcza w ilościach stwierdzonych w badanych próbkach nie ma istotnego znaczenia pod względem bezpieczeństwa zdrowotnego, może natomiast przyczyniać się do niepożądanego smaku i zapachu (stęchłego) wody, a ponadto powodować wzrost barwy wody i uchwytny przebarwienie instalacji sanitarnych, ceramiki sanitarnej, pranej odzieży i powierzchni mających kontakt z wodą.

Żelazo - podwyższona zawartość żelaza w sieci wodociągowej może spowodować rozwój nitkowatych bakterii żelazistych, które oprócz zwiększenia barwy i mętności nadają wodzie przykry smak i zapach, powodują stopniowe tracenie sprawności sieci wodociągowej z powodu zatykania się jej masami żywych i obumierających bakterii. Posmak wody metaliczno-stęchło-mulisty zaczyna się pojawiać przy wartościach żelaza powyżej 300 µg/l. Ponadto podwyższona zawartość żelaza powoduje powstawanie plam na urządzeniach sanitarnych, na pranej bieliźnie, w czasie gotowania może zmieniać swe cechy fizyczne oraz wpływać na smak potraw.

Bakterie grupy coli - obecność bakterii grupy coli w wodzie nie stanowiły zagrożenia dla życia lub zdrowia konsumentów, w związku z czym nie wydano komunikatu o zakazie spożywania wody. Bakterie grupy coli odznaczają się zdolnością przetrwania i namnażania w systemach dystrybucji wody, stąd mogą być stosowane w celu oceny czystości

i szczelności systemów dystrybucyjnych oraz potencjalnej obecności biofilmu. Ich obecność w wodzie opuszczającej stację uzdatniania wody wskazuje, że proces uzdatniania nie przebiegał prawidłowo i powinien zostać skorygowany.

Enterokoki, E. coli – obecność tych bakterii może być wykorzystywana jako wskaźnik niedawnego zanieczyszczenia kałowego wody. Wykrycie tych drobnoustrojów powinno skłaniać do dalszych działań w tym pobierania kolejnych próbek wody i poszukiwania potencjalnych przyczyn jej zanieczyszczenia, takich jak niewłaściwe uzdatnianie wody lub uszkodzenie systemu dystrybucji.

W przypadku wodociągów lokalnych jakość wody w ciągu roku 2021 spełniała wymogi sanitarne, określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Podsumowanie

Na podstawie przeprowadzonych badań jakości wody stwierdzono, że jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi spełniała w badanym zakresie wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dla 24 wodociągów publicznych i dwóch wodociągów lokalnych.

Wobec wodociągów publicznych w Kaczanowie, Pyzdrach, Pietrzykowie oraz Bieganowie obowiązują decyzje o warunkowej przydatności wody do spożycia.

Incydentalne przekroczenia parametrów manganu, żelaza oraz obecności bakterii grupy coli, enterokoków, E. coli, które wystąpiły w ciągu roku w powyższych wodociągach, nie miały wpływu na zdrowie konsumentów. W każdym z tych przypadków PPIS zalecał doprowadzenie jakości wody do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r. poz. 2294), a następnie powtórzenie badania w zakresie przekroczonego parametru. We wszystkich przypadkach zalecenia wykonano.

W związku ze stwierdzoną ponadnormatywną zawartością manganu i żelaza na stronie internetowej PSSE we Wrześni umieszczono komunikaty informujące mieszkańców miejscowości zaopatrywanych w wodę z ww. wodociągów że stwierdzone przekroczenia nie mają negatywnego wpływu na bezpieczeństwo zdrowotne konsumentów.

W związku z wystąpieniem bakteriologicznego zanieczyszczenia wody w wodociągu publicznym w Gulczewie, PPIS we Wrześni wydał komunikat dla konsumentów zaopatrywanych przez ten wodociąg o pogorszeniu jakości bakteriologicznej wody i poinformował, że woda nadaje się do spożycia tylko po przegotowaniu.

W 2021 roku do tutejszego organu nie zgłoszono informacji o reakcjach niepożądanych związanych ze spożyciem wody na nadzorowanym obszarze powiatu wrzesińskiego.

W roku 2021 nie odnotowano znaczących awarii urządzeń wodociągowych, mogących mieć istotny wpływ na okresowe braki w dostarczeniu wody.

II. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

W 2021 r. kontroli poddano 48 obiektów użyteczności publicznej. Do obiektów tych zaliczono: obiekty hotelarskie, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, solaria, ustępy publiczne, dworce kolejowe, cmentarze.

HOTELE

Liczba obiektów w ewidencji na dzień 31.12.2021 r. – 12

Liczba obiektów skontrolowanych – 9

Liczba przeprowadzonych kontroli – 11

Podczas przeprowadzonych kontroli w 2021 roku stwierdzono ogólny stan sanitarno-porządkowy i techniczny obiektów jako dobry.

W porównaniu z rokiem ubiegłym stan sanitarno-techniczny uległ poprawie w 2 obiektach tj.:

- hotel „KOSMOWSKI” ul. Wrocławska 43, 62-300 Września - w pokojach nr 004, 008, 009, 010, 011 dokonano generalnego remontu polegającego na wymianie mebli, wykładziny podłogowej, oświetlenia, malowaniu ścian i sufitów. Remont obejmował wymianę glazury i terakoty oraz armatury w łazienkach znajdujących się w pokojach;

Hotel „KOSMOWSKI” ul. Wroclawska 43, 62-300 Września

- hotel „KASSANDRA” Gutowo Wielkie 29 gm. Września - odmalowano wszystkie pokoje noclegowe.

INNE OBIEKTY, W KTÓRYCH ŚWIADCZONE SĄ USŁUGI HOTELARSKIE

Pod nadzorem znajdowało się – 19 obiektów.

Przeprowadzono łącznie 6 kontroli.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-porządkowego i technicznego oraz w zakresie przestrzegania obostrzeń w trakcie epidemii SARS-CoV-2.

Powstały 2 obiekty: Noclegi Mariusz Woźniak Czeszewo ul. Leśnej 65, 62-320 Miłosław, Dom Życia Elżbieta Łepecka Nekielka ul. Pawia 1, zlikwidowano 1 obiekt: Gospodarstwo Agroturystyczne „U LENY” mieszczące się w Czeszewie przy ul. Leśnej 65.

ZAKŁADY FRYZJERSKIE

Pod nadzorem znajdowało się 9 obiektów.

Przeprowadzono łącznie 7 kontroli zakładów fryzjerskich.

W porównaniu z rokiem ubiegłym na terenie powiatu wrzesińskiego zostały zlikwidowane 3 zakłady fryzjerskie, w rejestr zakładów został wpisany 1 nowy obiekt.

Podczas kontroli w 2021 roku oceniono ogólny stan sanitarno-porządkowy i techniczny obiektów jako dobry.

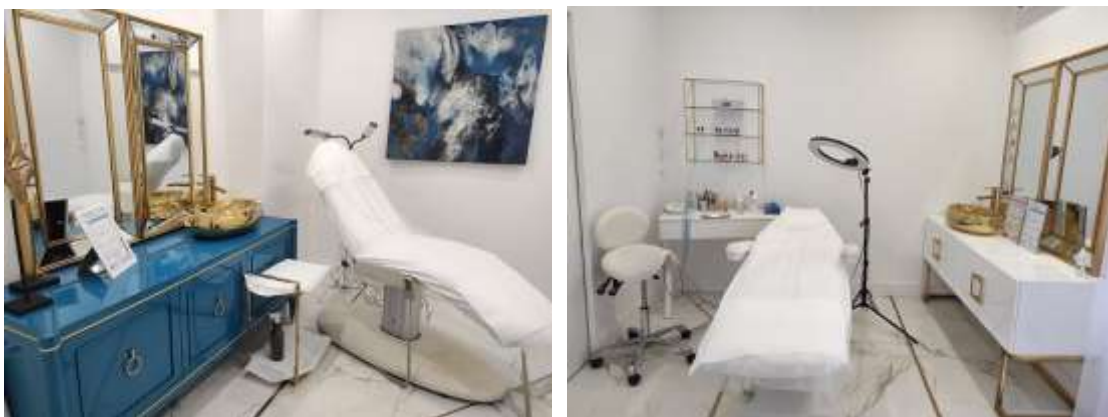
ZAKŁADY KOSMETYCZNE

Pod nadzorem znajdowało się 63 obiekty.

Przeprowadzono łącznie 9 kontroli zakładów kosmetycznych.

W porównaniu z rokiem ubiegłym na terenie powiatu wrzesińskiego w rejestr zakładów zostały wpisane 2 nowe obiekty.

Podczas kontroli w 2021 roku stwierdzono ogólny stan sanitarno-porządkowy i techniczny obiektów jako dobry.

*Gabinet kosmetyczny ESTHE LAB
ul. B. Śmidowicz 9/1, 62-300 Września*

W 2021r. tylko w jednym gabinecie kosmetycznym mieszczącym się we Wrześni przy ul. Warszawskiej 9/7 stwierdzono zły stan sanitarno-higieniczny. Kontrolę przeprowadzono po otrzymaniu skargi dotyczącej złych warunków sanitarnych podczas świadczenia usług kosmetycznych. W trakcie kontroli stwierdzono:

- brak zachowania czystości bieżącej, na półkach i regałach kurz, na fotelu kosmetycznym widoczne ślady pyłu i piasku;
- brak procedur higienicznych;
- brak zaplecza socjalnego dla pracowników, brak mebli, w tym szafki na odzież roboczą i zewnętrzną z zachowaniem rozdziału, brak ujęcia wody do celów socjalnych;
- brak znaku graficznego o zakazie palenia papierosów i e-papierosów, który powinien być umieszczony w widocznym miejscu;

- brak wentylacji mechanicznej w pomieszczeniu WC;
- brak umywalki w pomieszczeniu usług;
- brak stanowiska do prawidłowego przeprowadzenia procesów mycia, dezynfekcji i sterylizacji;
- brak wydzielonego miejsca do przechowywania środków czystości i sprzętu porządkowego oraz brak ujęcia wody do celów porządkowych wraz z odpływem;
- brak ręczników jednorazowych w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym;
- niewłaściwy sposób postępowania z bielizną wielokrotnego użytku (ręczniki).

Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego na kwotę w wysokości 500 zł.

Właściciel gabinetu kosmetycznego przedłożył w siedzibie PSSE we Wrześni oświadczenie, iż podejmie działania zmierzające do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. W tym celu zdeklarował się zamknąć zakład kosmetyczny na okres od 24.09.2021 r. do 27.09.2021 r. i zlikwidować uchybienia.

Kontrola tematyczna wykazała, że ww. uchybienia zostały usunięte.

ZAKŁADY TATUAŻU

Pod nadzorem znajdowało się 5 obiektów.

Przeprowadzono 1 kontrolę zakładu tatuażu.

Liczba obiektów w porównaniu z rokiem ubiegłym nie uległa zmianie.

Podczas kontroli w 2021 roku stwierdzono ogólny stan sanitarno-porządkowy i techniczny obiektów jako dobry.

INNE ZAKŁADY, W KTÓRYCH SĄ ŚWIADCZONE ŁĄCZNIE WIĘCEJ NIŻ JEDNA Z USŁUG: FRYZJERSKIE, KOSMETYCZNE, ODNOWY BIOLOGICZNEJ, TATUAŻU

Pod nadzorem znajdowały się 23 obiekty.

W 2021 roku przeprowadzono kontrolę w 1 zakładzie fryzjerskim świadczącym usługi solarium oraz w 3 gabinetach kosmetycznych, w których świadczy się również usługi solarium.

W jednym zakładzie zlokalizowanym we Wrześni stwierdzono zły stan sanitarno – higieniczny sufitów w pomieszczeniu solarium oraz pomieszczeniu usług fryzjerskich. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni wystosował pismo z art. 30 o PIS o konieczności podjęcia działań naprawczych, polegających na doprowadzeniu do prawidłowego stanu sanitarno-technicznego sufitu w pomieszczeniu usług solarium oraz w pomieszczeniu usług fryzjerskich nad rejestracją. Właściciel poinformował

telefonicznie, o wykonaniu nieprawidłowości stwierdzonych podczas przeprowadzonej kontroli sanitarnej. W związku z powyższym przeprowadzono kontrolę tematyczną, dotyczącą sprawdzenia wykonania ww. nieprawidłowości, podczas której ustalono, że zostały one usunięte tj. doprowadzono do odpowiedniego stanu sanitarno-technicznego sufit w pomieszczeniu usług fryzjerskich oraz solarium poprzez jego pomalowanie.

Podczas przeprowadzanej kontroli w pozostałych obiektach stwierdzono dobry stan sanitarno-porządkowy i techniczny, który nie uległ zmianie w porównaniu z rokiem poprzednim. Stwierdzono ogólny stan sanitarno-porządkowy i techniczny obiektów jako dobry.

UBIKACJE PUBLICZNE

Na terenie podległym PSSE we Wrześni znajduje się 8 ubikacji publicznych w tym:

- 2 ubikacje na terenie miasta Wrześni,
- 2 ubikacje na terenie miasta Pyzdry;
- 4 ubikacje przy autostradzie w miejscowościach: MOP Targowa Górka i MOP Chwałszyce gm. Nekla oraz MOP Gozdowo i MOP Sołeczno gm. Września.

Kontrolę przeprowadzono w 6 obiektach:

- w 2 ubikacjach publicznych znajdujących się w Pyzdrach
- w 4 ubikacjach znajdujące się przy autostradzie w miejscowościach: Targowa Górka i Chwałszyce gm. Nekla oraz Gozdowo i Sołeczno gm. Września.

Podczas przeprowadzonych kontroli w 2021 roku stwierdzono ogólny stan sanitarno-porządkowy i techniczny obiektów jako dobry.

W porównaniu z rokiem ubiegłym stan sanitarno-techniczny uległ poprawie w 2 obiektach tj.: MOP Sołeczno i MOP Gozdowo, w których przeprowadzono gruntowny remont obiektu, polegający na wymianie płytek ściennych, podłogowych, pomalowaniu ścian oraz wymianie kabin ustępowanych wraz z armaturą sanitarną i oświetleniem.

MOP Sołeczno

DWORCE PKP

Na terenie podległym PSSE we Wrześni znajdują się 4 dworce PKP we Wrześni, Nekli, Miłosławiu i Orzechowie.

W 2021 roku przeprowadzono kontrolę 2 obiektów:

- Dworca PKP we Wrześni, obiekt czynny jest od godz. 5.10 do godz. 16.30. Dworzec dostosowany jest dla osób niepełnosprawnych - podjazdy oraz przejście na perony.
- Dworca PKP w Nekli, w którym znajduje się hala główna oraz toaleta ogólnodostępna z jedną kabiną ustępową. Obiekt czynny jest od godz. 6.15 do godz. 10.15. Dworzec dostosowany jest dla osób niepełnosprawnych – podjazdy oraz przejście na perony.

CMENTARZE

Liczba obiektów zaplanowanych do kontroli na 2021 r. – 3

Liczba obiektów skontrolowanych – 3

W porównaniu z rokiem ubiegłym liczba obiektów nie uległa zmianie. W roku 2021 kontroli poddano 3 cmentarze tj. komunalny we Wrześni przy ul. Kościuszki, cmentarz komunalny w Miłosławiu przy ul. Pałczyńskiej, cmentarz parafialny w Pyzdrach. Stan sanitarno-higieniczny i techniczny obiektów nie budził zastrzeżeń.

INNE OBIEKTY

W ewidencji na dzień 31.12.2021 r. jest 45 obiektów. Do tej grupy zaliczane są obiekty, które wyszczególniono w poniższej tabeli.

Tab.2 Inne Obiekty

Lp.	Obiekty	Liczba obiektów wg. ewidencji	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba przeprowadzonych kontroli
1.	Firmy Transportowe	3	1	1
2.	Stacje paliw	12	1	1
3.	Boiska sportowe	4	1	1
4.	Muzea	1	0	0
5.	Ośrodki kultury	4	0	0
6.	Biblioteki	3	0	0
7.	Pralnie wodne	1	1	1
8.	Miejsce zabaw dla dzieci	3	0	0
9.	Perony PKP	7	0	0
10.	Przystanek PKS	1	1	1
11.	Firmy sprzątające	2	0	0
12.	Zakłady pogrzebowe	4	4	4
13.	Stowarzyszenie MONAR Schronisko dla Osób Bezdomnych i Ogrzewalnia MARKOT w Zielńcu	0	0	0
	Razem	45	9	9

W 2021 r. wpisano do rejestru plac zabaw dla dzieci „Wystawa ekologiczna PLAC ZABAW” ACTIMO Sp. z o.o. znajdujący się w Nekli.

Podczas przeprowadzonych kontroli firm pogrzebowych nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie przygotowywania zwłok. Przeprowadzone kontrole, w zakresie przestrzegania wytycznych dla funkcjonowania zakładów pogrzebowych oraz postępowania ze zwłokami osób zmarłych na COVID – 19 w trakcie epidemii SARS-CoV-2 wykazały, że obiekty wdrożyły działania mające na celu ograniczenie rozprzestrzeniania wirusa SARS-CoV-2 oraz zachowują środki ostrożności przy podejmowaniu czynności związanych z pochówkiem w/w osób.

W roku 2021 wydano 38 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji zwłok/szczątków ludzkich, 3 postanowienie na sprowadzenie urny zza granicy, 1 postanowienie na sprowadzenie zwłok zza granicy, 1 decyzja zezwalające na wywóz z terenu Rzeczpospolitej Polskiej trumny ze zwłokami, 1 decyzja zezwalająca na wywóz z terenu Rzeczpospolitej Polskiej urny z prochami.

Przystanek PKS w Pyzdrach - obiekt składa się z dwóch wiat przystankowych zadaszonych oraz placu manewrowego dla autokarów. Wiaty wyposażone są w ławki dla podróżnych oraz kosze na odpady komunalne. Stan sanitarny placu dobry.

W 2021 roku dokonano kontroli boiska sportowego w Miłosławiu. Obiekt stanowi boisko sportowe wraz z infrastrukturą. W budynku przyległym do boiska znajdują się:

- szatnia dla gospodarzy z węzłem sanitarnym i sauną;
- szatnia dla gości z węzłem sanitarnym;
- pokój klubowy z węzłem sanitarnym;
- pomieszczenie socjalne;
- toaleta ogólnodostępna.

W porównaniu z rokiem ubiegłym stan sanitarny obiektu uległ poprawie. Od roku 2019 trwa gruntowny remont całego obiektu. W 2020 r. przeprowadzono modernizację pokoju klubowego wraz z toaletami, pokoikiem sędziowskim oraz magazynem. Wymieniono drzwi, częściowo położono nowe panele podłogowe, wymalowano pomieszczenia, zmieniono umeblowanie. Przeprowadzono malowanie elewacji zewnętrznej budynku. W 2021 roku dokonano rozbudowy istniejącego budynku. Powstała kotłownia gazowa, pokój sędziowski, zaplecze sanitarne, toaleta ogólnodostępna, w tym toaleta przystosowana dla osób niepełnosprawnych.

Boisko Sportowe w Miłosławiu

Podsumowanie

Ogólny stan sanitarny obiektów był zadowalający.

Głównym celem kontroli było sprawdzenie stanu sanitarno-technicznego obiektów oraz stopień wdrożenia i stosowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi. Podczas kontroli w zakładach fryzjerskich, kosmetycznych zwracano uwagę na postępowanie z narzędziami i przyborami użytymi do kontaktu z klientem, oznakowanie środków dezynfekcyjnych, postępowanie z bielizną, z odpadami.

W związku z sytuacją epidemiczną i koniecznością wykonywania innych nieplanowanych zadań przez pracowników organu Inspekcji Sanitarnej we Wrześni, kontrole obiektów na 2021 rok nie zostały zrealizowane zgodnie z planem.

Interwencje

W roku sprawozdawczym do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrześni wpłynęło 6 interwencji.

1. Interwencja dotycząca złych warunków świadczenia usług w zakładzie fryzjerskim, solarium mieszczącym się we Wrześni – opis stwierdzonych nieprawidłowości został ujęty w grupie „INNE ZAKŁADY, W KTÓRYCH SĄ ŚWIADCZONE ŁĄCZNIE WIĘCEJ NIŻ JEDNA Z USŁUG FRYZJERSKIE, KOSMETYCZNE, ODNOWY BIOLOGICZNEJ, TATUAŻU” – interwencja uzasadniona.

2. Interwencja dotycząca nieprzestrzegania reżimu sanitarnego związanego z rozprzestrzenianiem się Covid-19 w zakładzie fryzjerskim zlokalizowanym we Wrześni. W związku z wprowadzeniem w dniu 8 kwietnia 2021 r. rozporządzenia zmieniającego Rady Ministrów z dnia 8 kwietnia 2021r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, które weszło w życie z dniem 9 kwietnia 2021 r. /Dz.U. z 2021 r., poz. 654/, w którym ograniczono funkcjonowanie min. obiektów fryzjerskich, kosmetycznych kontroli nie przeprowadzono – zakład zamknięty.

3. Interwencja dotycząca nieprzestrzegania obostrzeń w salonie kosmetycznym mieszczącym się w Nekli. Przeprowadzona kontrola urzędowa nie wykazała nieprawidłowości stanu sanitarno – higienicznego i technicznego pomieszczeń obiektu, postępowania z odpadami, narzędziami, bielizną, zagadnień mycia, dezynfekcji i sterylizacji, a także przestrzegania wytycznych dla funkcjonowania obiektów użyteczności publicznej w trakcie epidemii oraz wprowadzonych nakazów zakazów i ograniczeń zgodnie z obowiązującym w trakcie kontroli rozporządzeniem.

4. Prośba przedstawiciela Straży Miejskiej we Wrześni o asystę przy przeprowadzeniu kontroli, na wniosek skarżących się mieszkańców przyległych posesji dotyczącego zapachu oraz hałasu pochodzącego z hodowli drobiu znajdującej się przy ul. Kopernika 20 we Wrześni. W odpowiedzi poinformowano, iż obecnie brak jest uregulowań prawnych w zakresie uciążliwości zapachowej. Wymagania odnośnie utrzymania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej uregulowano regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Września, który uchwalony jest zgodnie z art. 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Nadzór nad realizacją obowiązków określonych w ww. regulaminie sprawuje wójt (burmistrz, prezydent miasta) wydając decyzję nakazującą wykonanie obowiązku. Kwestia uciążliwego hałasu leży w gestii Inspekcji Ochrony Środowiska, gdyż jest to hałas środowiskowy.

5. Interwencja dotycząca złych warunków podczas świadczenia usług w gabinecie kosmetycznym - opis stwierdzonych nieprawidłowości został ujęty w grupie „ZAKŁADY KOSMETYCZNE” – interwencja uzasadniona

6. Pismo Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrześni dotyczące złego stanu sanitarnego w jednym z lokali mieszkaniowych we Wrześni. Przeprowadzono kontrolę sanitarną w celu potwierdzenia stanu faktycznego warunków sanitarno- higienicznych. Zastany stan sanitarno - higieniczny skutkowało wydaniem decyzji administracyjnej obligującej właściciela nieruchomości do doprowadzenia obiektu do stanu niestwarzającego zagrożenia epidemiologicznego.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ

Ze względu na wystąpienie stanu epidemii wywołany zakażeniem SARS-CoV-2 na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie przeprowadzono kontroli sanitarnej w przedmiotowej placówce, gdyż pracownicy wykonywali inne nieplanowane zadania związane z zagadnieniami COVID-19. W ramach przeciwdziałania COVID -19 placówka przez cały rok 2021 była monitorowana pod kątem zachorowań pensjonariuszy oraz personelu medycznego, występowania ognisk. Podejmowano współpracę z WPWIS w Poznaniu w zakresie przeprowadzanych wymazów mieszkańców i personelu oraz raportowano w systemie 2 tygodniowym sprawozdania z sytuacji epidemiologicznej w placówce DPS we Wrześni.

BASENY

W 2021 r. na terenie powiatu wrzeńskiego funkcjonowały 3 obiekty basenowe:

1. Basen kąpielowy ul. Gnieźnieńska 32A, Września – basen odkryty z 2 nieckami

W ocenianym okresie, woda na basenie miejskim zlokalizowanym we Wrześni przy ul. Gnieźnieńskiej 32a cechowała się dobrą jakością mikrobiologiczną i fizykochemiczną. W wyniku przeprowadzonych badań jakości wody odnotowano jedynie podwyższoną zawartość chloroformu w wodzie pobranej z niecek basenowych oraz systemu cyrkulacji niecki sportowej. Wartości te nieznacznie odbiegały od wartości określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach, nie stanowiąc bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia osób korzystających z basenu miejskiego.

W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni w 2021 r. nie stwierdził braku przydatności wody do kąpieli.

W w/w czasie oceniana była również jakość ciepłej wody użytkowej w natryskach w zakresie obecności bakterii z rodzaju *Legionella sp.* Analiza uzyskanego wyniku wykazała spełnienie wymagań określonych w zał. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r.

w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz.U. z 2015 r. poz. 2016).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni po przeanalizowaniu powyższych danych potwierdza, że Wrzesińskie Obiekty Sportowo-Rekreacyjne we Wrześni prowadziły ocenę jakości wody na basenie miejskim „Łazienki” zgodnie z wymaganiami obowiązujących przepisów oraz w sposób zapewniający bezpieczeństwo zdrowotne osób korzystających z pływalni.

2. Basen hotelowy Barczyzna 12, 62-330 Nekla - pływalnia hotelowa kryta z 1 niecką oraz 2 nieckami jacuzzi.

W ocenianym okresie, woda na basenie Hotelu w Barczyźnie cechowała się następującą jakością:

- w wodzie z niecki basenu odnotowano przypadki przekroczeń chloroformu oraz utlenialności,
- w wodzie z niecki jacuzzi nr 1 odnotowano przekroczenia ogólnej liczby mikroorganizmów w $36^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}\text{C}/48\text{h}$, występowanie bakterii *Pseudomonas aeruginosa*, przekroczenia chloroformu, utlenialności,
- w wodzie z niecki jacuzzi nr 2 odnotowano przekroczenia ogólnej liczby mikroorganizmów w $36^{\circ}\text{C} \pm 2^{\circ}\text{C}/48\text{h}$, przekroczenia chloroformu, utlenialności, THM,
- w próbach wody pobranych z systemów cyrkulacji niecek basenowych odnotowano w nieckach jacuzzi nr 1, nr 2 i basenie przekroczenia wartości chloroformu,

Wartości ww. parametrów nieznacznie odbiegały od wartości określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach, nie stanowiąc bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia osób korzystających w pływalni, jednakże wskazywały na potrzebę wyregulowania procesów uzdatniania wody.

W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni w 2021 r. nie stwierdził braku przydatności wody do kąpieli.

W w/w czasie była oceniona jakość ciepłej wody użytkowej w natryskach w zakresie obecności bakterii z rodzaju *Legionella* sp. Jakość wody ciepłej spełnia wymagania zał. nr 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni po przeanalizowaniu powyższych danych potwierdza, że zarządca basenu w Hotelu Barczyzna prowadził ocenę jakości wody

z niecek basenowych zgodnie wymaganiami obowiązujących przepisów oraz w sposób zapewniający bezpieczeństwo zdrowotne osób korzystających z pływalni.

3. Basen w Orzechowie przy ul. Topolowej – basen odkryty z 2 nieckami (głęboka oraz płytką)

Obiekt zmodernizowany, uruchomiony z początkiem lipca 2022 r.

W ocenianym okresie, woda na basenie cechowała się następującą jakością:

- w wodzie z niecki basenu głębokiego odnotowano przypadki przekroczeń chloroformu oraz *Pseudomonas aeruginosa*,
- w wodzie z niecki basenu płytkiego odnotowano przypadki przekroczeń chloroformu, *Pseudomonas aeruginosa*, *Escherichia coli*,
- w próbach wody pobranych z systemu cyrkulacji niecek basenowych odnotowano przypadki przekroczeń chloroformu, mętności *Pseudomonas aeruginosa*, *Escherichia coli*

Wartości w/w parametrów nieznacznie odbiegały od wartości określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach, nie stanowiąc bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia osób korzystających w pływalni, jednakże wskazywały na potrzebę wyregulowania procesów uzdatniania wody.

W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni w 2021 r. nie stwierdził braku przydatności wody do kąpieli.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni po przeanalizowaniu powyższych danych potwierdza, że zarządca basenu prowadził ocenę jakości wody z niecek basenowych zgodnie wymaganiami obowiązujących przepisów oraz w sposób zapewniający bezpieczeństwo zdrowotne osób korzystających z pływalni.

III. STAN SANITARNY ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ

Lecznictwo zamknięte

Ewidencja - liczba jednostek administracyjnych

- stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne:

Szpitala ogółem: 1

W trakcie kontroli kompleksowej przeprowadzonej w 2021 r. dokonano oceny bieżącego stanu sanitarno-higienicznego i technicznego pomieszczeń i urządzeń w komórkach organizacyjnych szpitala. Podczas kontroli w części pomieszczeń sanitarnych, pomieszczeń oddziału: ZOL, Hospicyjno-Paliatywnego, dziecięcego, pomieszczeń sterylizacji, chłodni,

magazynu bielizny czystej stwierdzono nieprawidłowości w postaci, ubytków w płytkach, futrynach, odprysków farb na ścianach, ubytków w okleinach stołów, wózków transportowych, co uniemożliwia skuteczne wykonanie mycia i dezynfekcji, a co za tym idzie utrzymania pomieszczeń i urządzeń w odpowiednim stanie sanitarno – higienicznym.

Na powyższe nieprawidłowości wydano decyzję administracyjną z terminami wykonania w zależności od rodzaju uchybienia do dnia: 31.10.2021 r., 31.12.2022 r. i 31.03.2023r.

Ponadto podczas przeprowadzonej kontroli stwierdzono również uchybienia, które zapisano jako doraźne zalecenia. Na podstawie art. 30 ustawy o państwowej inspekcji sanitarnej zawiadomiono o konieczności podjęcia działań naprawczych, polegających na doprowadzeniu do prawidłowego stanu sanitarno-technicznego:

- narożnika ściennego w pomieszczeniu bielizny czystej oraz odmalowanie przedmiotowego pomieszczenia, narożnika ściennego przy drzwiach wejściowych w miejscu czasowego oczekiwania – wstępna diagnostyka i leczenie pacjentów, narożników ścian przy wjeździe karetek sanitarnych w strefie czerwonej oraz przy Sali konferencyjnej przy łączniku I i II piętra, ściany w pomieszczeniu dekontaminacji z terminem wykonania do dnia 31.10.2021 r.
- narożnika sufitu na korytarzu Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego, narożnik ściany w pomieszczeniu chłodni, narożnika ściany w magazynie bielizny brudnej, ściany w ciągu komunikacyjnym na poziomie przyziemia w starej części szpitala do dnia 31.12.2022 r.
- ściany na korytarzu oddziału Hospicyjno-Paliatywnego do dnia 31.03.2023 r.

W listopadzie 2021 r. przeprowadzono kontrolę sprawdzającą podczas której stwierdzono wykonanie naruszeń wymagań sanitarno-technicznych z terminem wykonania do dnia 31.10.2021 r., zawartych w ww. decyzji administracyjnej oraz piśmie z art. 30 ustawy o PIS.

Nadal do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą z dnia 26 marca 2019 r. niedostosowany jest:

Oddział Hospicyjno-Paliatywny w zakresie:

- łóżka w pokojach łóżkowych nie są dostępne z trzech stron, w tym z dwóch dłuższych;
- brak punktu pielęgniarskiego z pokojem przygotowawczym pielęgniarskim;
- brak pomieszczenia higieniczno-sanitarnego wyposażonego dodatkowo w natrysk, przystosowanego dla osób niepełnosprawnych, w szczególności poruszających się na wózkach inwalidzkich;

- brak brudownika spełniającego wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia,

Na powyższe nieprawidłowości Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu wydał decyzję administracyjną z dnia 13.11.2019 r. Powyższą decyzję Państwowy Powiatowy Inspektora Sanitarny we Wrześni zmienił na wniosek strony w zakresie terminu wykonania ww. nieprawidłowości określając nowy termin realizacji do dnia 31.03.2023 r. W **Oddziale pediatrycznym zakwestionowano:**

- brak wydzielenia pododdziałów albo odcinków dla dzieci młodszych – do 3 lat i starszych – powyżej 3 lat – pkt. 1 rozdz. V zał. nr 1;
- brak co najmniej jednej izolatki - pkt. 2 rozdz. V zał. nr 1;
- brak w obszarze dzieci młodszych łóżek znajdujących się w zespołach wyposażonych w służbę umywalkowo-fartuchową i punkt pielęgniarski - pkt. 3 rozdz. V zał. nr 1;
- brak przeszklenia drzwi do pokoi w obszarze dzieci młodszych, brak użycia szkła bezpiecznego do przeszklenia ścian i drzwi - pkt. 5 i 6 rozdz. V zał. nr 1;
- brak zabezpieczenia okien przed możliwością otworzenia przez dzieci - pkt. 9 rozdz. V zał. nr 1;
- brak pomieszczenia higieniczno-sanitarnego wyposażanego dodatkowo w natrysk, przystosowanego dla osób niepełnosprawnych, w szczególności poruszających się na wózkach inwalidzkich - pkt. 4 rozdz. II zał. nr 1;
- brak brudownika spełniającego wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia - pkt. 5 rozdz. II zał. nr 1.

W celu doprowadzenia ww. nieprawidłowości do obowiązujących wymagań Szpital podjął działania polegające na przebudowie nowego oddziału dziecięcego. W związku z tym została zaktualizowana dokumentacja projektowa dotycząca Przebudowy Oddziału Noworodkowo - Położniczego na oddział dziecięcy w istniejącym budynku (stara część) Szpitala Powiatowego we Wrześni Sp. z o.o. W kwietniu 2021 r. przeprowadzono kontrolę podczas której stwierdzono, że warunki sanitarne udzielania świadczeń zdrowotnych w pomieszczeniach przedmiotowego oddziału nie uległy zmianie od kontroli przeprowadzonej w dniach 2-3.09.2019 r. przez Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu. Przeprowadzona kontrola wykazała natomiast, że obecnie trwają prace budowlane związane z przebudową przedmiotowego oddziału. Dokonana została rozbiórka starych ścian działowych i trwają prace przygotowawcze do budowy nowych ścian działowych, montażu instalacji elektrycznej, wodno-kanalizacyjnej oraz całej infrastruktury technicznej. Termin wykonania prac budowlanych został określony do 12-miesiący licząc od podpisania umowy tj. 28.01.2022 r. Termin ten jednak nie jest tożsamy z oddaniem oddziału

do użytkowania, gdyż po zakończeniu robót budowlanych szpital musi wyposażyć oddział oraz uzyskać stosowne decyzje administracyjne w tym pozwolenie na użytkowane.

Wobec powyższego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni wystosował decyzję nakazującą dostosowanie ww. oddziału pediatrycznego do obowiązującego rozporządzenia w terminie do dnia 31.05.2022 r.

Przebudowywany oddział dziecięcy na czas prac budowlanych został odizolowany od części użytkowej szpitala. Wykonywane prace budowlane nie wpływają na warunki sanitarno-higieniczne użytkowej części obiektu.

Lecznictwo otwarte

Ewidencja - liczba jednostek administracyjnych

1. działalność lecznicza wykonywana przez podmioty lecznicze:

– przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice -	21
– medyczne laboratoria diagnostyczne -	2
– zakłady rehabilitacji leczniczej -	6
– inne -	7

(w tym 1 jednostka administracyjna posiada 4 obiekty, 1 jednostka administracyjna posiada 7 obiektów)

2. działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową:

– indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie -	37
– grupowe praktyki lekarskie -	6
– indywidualne praktyki lekarzy dentyków -	41
– indywidualne praktyki pielęgniarek -	10
– grupowe praktyki pielęgniarek -	3
– inne -	18

RAZEM: 151

Liczba placówek skontrolowanych:

1. działalność lecznicza wykonywana przez podmioty lecznicze:

– przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice -	5
– zakłady rehabilitacji leczniczej -	0
– inne -	0

2. działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową:

– indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie -	0
– grupowe praktyki lekarskie -	0

– indywidualne praktyki pielęgniarek -	1
– inne -	0
<u>RAZEM:</u>	<u>6</u>

Rotacja obiektów w porównaniu z rokiem 2021

Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie:

- likwidacji uległa 1 placówka,
- powstały 2 placówki
- liczba zgłoszonych interwencji – 0

Skontrolowane obiekty oceniono pod względem stanu sanitarno-technicznego dobrze. Placówki przystosowane dla osób niepełnosprawnych. Podmioty wykonujące działalność leczniczą spełniają wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą /Dz. U. 2019 r. poz.595/.

Podczas przeprowadzanych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości pod względem sanitarno - porządkowym w kontrolowanych obiektach. Utrzymaniem bieżącej czystości i porządku zajmują się osoby zatrudnione w placówkach na podstawie umów na świadczenie usług w zakresie utrzymania czystości w pomieszczeniach przychodni. Umowy zawarte są w zależności od placówek na czas określony oraz na czas nieokreślony. Placówki posiadają opracowane procedury sprzątania pomieszczeń z zakresem obowiązywania dla: pielęgniarek i lekarzy oraz dla osób wykonujących usługi sprzątania. W procedurach określono usługi z wykonywaniem prac porządkowo – czystościowych. Placówki sprzątane są codziennie.

Podczas kontroli stwierdzono :

- w czterech placówkach brak podziału mopów oraz ściereczek w zależności od sprzątanej strefy tj. na gabinety lekarskie, zabiegowe, poczekalnie, toalety, mimo zapisu w procedurze mówiącego o tym, iż „sprzęt do sprzątania powinien być podzielony w zależności od strefy biologicznej”.
- w pięciu placówkach brak szkoleń pracownika świadczącej usługi sprzątania w zakresie procedury obowiązującej w obiekcie.
- w trzech placówkach brak zapisów zapoznania się osoby wykonującej usługę sprzątania z procedurą sprzątania pomieszczeń.
- w jednym obiekcie brak pomieszczenia/miejsca służącego do przechowywania sprzętu stosowanego do utrzymania czystości, środków czystości oraz preparatów myjąco-dezynfekcyjnych, a także do przygotowywania roztworów roboczych oraz mycia

i dezynfekcji sprzętu stosowanego do utrzymywania czystości, wyposażonego w zlew z baterią i dozownik ze środkiem dezynfekcyjnym.

Na powyższe uwagi wystosowano pisma z art. 30 o Państwowej Inspekcji Sanitarnej zawiadamiające o konieczności podjęcia działań zmierzających do wykonania i prowadzenia ww. czynności. Ponadto wszystkim skontrolowanym placówkom zalecono:

- dokumentować zakup środków dezynfekcyjnych;
- prowadzenie zapisów wykazu ilości zużytych preparatów dezynfekcyjnych do rąk i powierzchni;
- prowadzenia zapisów wykazu środków myjących i dezynfekcyjnych dostępnych w placówce.

Podczas kontroli weryfikowano zasady zbierania odpadów niebezpiecznych, czas ich magazynowania, warunki transportu wewnętrznego. Szczegółowej inspekcji podlegały procesy segregacji poszczególnych odpadów na stanowiskach pracy. Sprawdzano także prawidłowość oznakowania pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów medycznych, dokumentację potwierdzającą odbiór odpadów i ich unieszkodliwianie.

W skontrolowanych placówkach obowiązują procedury postępowania z odpadami medycznymi. Podczas kontroli dokonano oceny wdrożenia tych procedur. We wszystkich placówkach wytwarzane są odpady z grupy 180103 tj: igły, ampułki po lekach, strzykawki, które gromadzone w pojemnikach jednorazowego użycia, sztywnych, odpornych na przekłucia lub przecięcie oraz odpornych na działanie wilgoci; rękawiczki, waciki, opatrunki, szpatułki - gromadzone w zależności od placówki w pojemnikach wielokrotnego użycia wyłożonych czerwonym workiem lub pojemnikach jednorazowych (kartonowych lub plastikowych).

Podczas prowadzonych kontroli sprawdzano realizację prowadzonych kontroli wewnętrznych w podmiotach w zakresie min. postępowania z odpadami medycznymi. Celem kontroli było sprawdzenie jak personel medyczny wywiązuje się z procedur. Zapisy w protokołach z kontroli wewnętrznych w każdym przypadku brzmiały: „kontrola wewnętrzna nie wykazała uchybień”. Jednak podczas przeprowadzonych kontroli stwierdzono brak:

- zapisów, dotyczących monitorowania temperatury w lodówce przeznaczonej do magazynowania odpadów niebezpiecznych oraz brak zapisów/rejestrów, dotyczących mycia i dezynfekcji lodówki po każdym usunięciu odpadów,
- w jednym przypadku brak instrukcji postępowania z odpadami medycznymi w miejscu ich powstawania tj. na stanowiskach pracy.

Na powyższe uwagi wystosowano pisma z art. 30 o Państwowej Inspekcji Sanitarnej zawiadamiające o konieczności podjęcia działań zmierzających do wykonania i prowadzenia ww. czynności.

Odbiór odpadów z obiektów odbywał na podstawie podpisanych umów z specjalistycznymi firmami. Na podstawie przeprowadzonych kontroli unieszkodliwianie odpadów następowało poprzez przekształcenie termiczne czyli spalanie.

We wszystkich skontrolowanych obiektach dostępne są oraz stosowane odpowiednie do zagrożenia środki ochrony indywidualnej i zbiorowej. W placówkach obowiązują procedury postępowanie z bielizną. W podmiotach stosowana jest bielizna jednorazowa tj. ręczniki, prześcieradła na kozetki, fartuchy flizelinowe. Bielizna przechowywana jest w wydzielonych szafkach lub w magazynach na wydzielonych półkach. Wielokrotnego użycia są fartuchy pielęgniarek i lekarzy, które przechowywane są w wydzielonych częściach szaf w pomieszczeniach socjalnych. Zachowana jest segregacja odzieży ochronnej i osobistej. Procedury dotyczące postępowania z brudną bielizną oraz środkami ochrony opracowane i stosowane prawidłowo.

Podsumowanie

Podczas przeprowadzanych kontroli nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-porządkowego i technicznego, postępowania z odpadami; w zakresie dezynfekcji, sterylizacji i antyseptyki, które skutkowałyby wszczęciem postępowań administracyjnych.

Na nadzorowanym terenie wszystkie podmioty wykonujące działalność leczniczą, spełniają wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

Kontrole przeprowadzone w podmiotach leczniczych odbyły się wspólnie z oddziałem epidemiologii.

W związku z sytuacją epidemiczną i koniecznością wykonywania innych nieplanowanych zadań przez pracowników organu Inspekcji Sanitarnej we Wrześni, kontrole obiektów na 2021 rok nie zostały zrealizowane zgodnie z planem.

Ocena stanu sanitarnego w zakresie Epidemiologii

IV. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŹNYCH

Tab.1 Sytuacja epidemiologiczna powiatu wrzesińskiego za 2021 roku w porównaniu z rokiem 2019 i 2020.

Nazwa choroby	2019	2020	2021
krztusiec	0	0	0
plonica	23	13	1
borelioza	17	14	8
ospa	342	228	129
różyczka	0	0	0
świnka	3	0	0
wzw B	4	3	7
wzw C	4	1	6
włośnica	0	1	0
salmoneloza	7	5	4
wirusowe zakażenia jelitowe - rotawirusy	55	5	22
wirusowe zakażenia jelitowe - inne	40	13	37
inne bakteryjne zatrucie pokarmowe (jadem kielbasianym)	0	1	0
biegunka i zapalenie żołądkowo – jelitowe BNO	22	1	11
grypa i zachorowania grypopodobne	8050	7136	2381

OPIS JEDNOSTEK CHOROBY

1. Choroby, szerzące się drogą pokarmową

W 2021 r. nie odnotowano zachorowań na dur brzuszny, dury rzekome, czerwonkę bakteryjną, zatrucenie enterotoksyną gronkowcową czy zatruciem grzybami.

Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe - jadem kielbasianym (A05.1)

W 2020 r. odnotowano 1 przypadek zatrucia toksyną botulinową to mężczyzna lat 33, zamieszkały w gminie Pyzdry. W 2021 r. nie odnotowano żadnego bakteryjnego zatrucia pokarmowego jadem kielbasianym.

Zatrucia pokarmowe (A02.0)

W 2021 r. nie zgłoszono żadnych ognisk zatruczeń pokarmowych, w 2020 r. ogółem zgłoszono 2 ogniska zatruczeń pokarmowych.

W roku 2021 r. odnotowano 4 potwierdzone przypadki zatrucia pokarmowego (salmonelloza), to mniej o jeden przypadek niż w roku ubiegłym.

- 1) dziecko, płeć żeńska, 6 lat, zamieszkała we Wrześni.
- 2) mężczyzna, 21 lat, zamieszkały w Nekli.
- 3) dziecko, płeć żeńska, 8 lat, zamieszkała w Nowej Wsi Podgórznej.
- 4) dziecko, płeć męska, 5 lat, zamieszkały w Miłosławiu.

Czynnik etiologiczny we wszystkich czterech przypadkach to pałeczka Salmonella z rodzaju Enteritidis.

W przypadku trzeciego przypadku zachorowania domniemane źródło zakażenia to kontakt ze zwierzętami domowymi (odchody), w pozostałych przypadkach nie ustalono źródła zakażenia.

W roku 2021 r. w związku z przeprowadzonymi badaniami do celów sanitarno-epidemiologicznych w celu możliwości rozpoczęcia praktyk zawodowych potwierdzono przypadek nosicielstwa pałeczek z rodzaju Salmonella spp. u kobiety lat 15.

Posocznica

Na terenie powiatu wrzesińskiego w 2021 r. zgłoszony został jeden przypadek zachorowania na posocnicę wywołaną pałeczkami Salmonella. Zachorowanie dotyczyło mężczyzny w wieku 24 lat. Mężczyzna był hospitalizowany. Zejście choroby – wyzdrowienie.

Ilość zachorowań na inne bakteryjne zakażenia jelitowe (w tym dzieci do lat 2)

W roku 2021 r. odnotowano w sumie **52** przypadki innych zachorowań na bakteryjne zakażenia jelitowe. To o 49 przypadków więcej niż w roku poprzednim. Wykazano 49 przypadków zakażenia bakterią Clostridium difficile (w tym 48 przypadków to zakażenia potwierdzone badaniami laboratoryjnymi, jeden przypadek możliwy), 3 potwierdzone przypadki wywołane przez pałeczki Campylobacter.

Współczynnik zapadalności wśród wszystkich zgłoszonych osób wyniósł 66,84.

Ognisk zachorowań nie odnotowano.

Ilość zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe

Ogólna liczba zachorowań w roku 2021 to 59 czyli o 42 więcej niż w roku 2020. W roku 2021 hospitalizowanych było 56 osób, czyli o 42 więcej niż w roku 2020. W 2021 r. 3 przypadki leczone były ambulatoryjnie – taka sama ilość dzieci leczonych ambulatoryjnie w roku 2020.

W 2021 r. u 23 dzieci do lat dwóch stwierdzono wirusowe zakażenia jelitowe. 22 osoby uzyskały wynik potwierdzający zakażenie rotawirusami (czyli o 17 osób więcej niż w roku 2020 r.), u 16 osób wykryto Adenowirus (o 1 przypadek więcej niż w roku ubiegłym), u 21 osób wykryto Norowirus (o 15 osób więcej niż w 2020 r.-).

W 2021 r. wykryto ogółem 11 przypadków biegunek i zapalenia żołądkowo-jelitowego BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (o 9 więcej niż w roku poprzednim). 8 z 11

przypadków to dzieci do lat dwóch, 6 z nich było hospitalizowanych.

Współczynnik zapadalności wśród wszystkich zgłoszonych osób wyniósł 1,29.

WZW typu A

W 2021 r. nie odnotowano żadnych przypadków WZW typu A. W 2020 r. odnotowano 1 przypadek WZW typu A (chłopiec, 10 lat).

2. Ogniska zachorowań.

W 2021 r. nie odnotowano żadnych zgłoszeń ognisk zatruc pokarmowych. W 2020 r. ogółem zgłoszono 2 ogniska zatruc pokarmowych.

Tab. 2. Ogniska zachorowań (inne niż chorób przenoszonych drogą pokarmową) w 2021 r.

Czynnik etiologiczny	Miejsce wystąpienia ogniska	Liczba			
		zachorowań	hospitalizowanych	dzieci do lat 14	zgonów
1 Wirus ospy wietrznej	Przedszkole Tęczowa Chatka	11	0	11	0
	Przedszkole Pszczółka Maja	2	0	2	0
	Przedszkole Bajka	4	0	4	0
	Samorządowa Szkoła Podstawowa nr 3 we Wrześni	3	0	3	0
Razem		20	0		0

Ogniska zachorowań na ospę wietrzną.

W 2021 roku odnotowano 4 ogniska zachorowań (w roku 2020- 7):

- Przedszkole Tęczowa Chatka we Wrześni – 1 ognisko – 11 zachorowań w pierwszym kwartale roku – 0 hospitalizacji,
- Przedszkole Pszczółka Maja we Wrześni – 1 ognisko – 2 zachorowania w pierwszym kwartale roku – 0 hospitalizacji,
- Przedszkole Bajka we Wrześni – 1 ognisko – 4 zachorowania w czwartym kwartale roku – 0 hospitalizacji,
- Samorządowa Szkoła Podstawowa nr 3 we Wrześni – 1 ognisko – 3 zachorowania w czwartym kwartale roku – 0 hospitalizacji.

3. Choroby w zakresie, których prowadzi się szczepienie ochronne, w tym objęte programami eliminacji.

W 2021 r. oraz w 2020 r. nie odnotowano zachorowań na różyczkę, tężec, nagminne porażenie dziecięce i krztusiec.

Odra

W 2021 r. oraz w 2020 r. nie odnotowano zachorowania na odrę.

Nagminne zapalenie przyusznic (świnka)

W 2021 r. oraz w 2020 r. nie odnotowano zachorowań na świnkę

WZW typu B

W 2021 r. odnotowano 7 przypadków zachorowania na WZW typu B. To o 4 więcej niż wykazano w 2020 r. W 2021 r. cztery zachorowania to zachorowania wśród kobiet (wszystkie cztery zachorowania w mieście), trzy zachorowania wśród mężczyzn (dwa zachorowania w mieście, jedno na wsi).

Grupy wiekowe:

- a) do 40 roku życia – 1 zachorowanie
- b) 40 - 49 lat – 2 zachorowania
- c) od 50 do 60 lat – 2 zachorowania
- d) powyżej 60 lat – 2 zachorowania.

Wszystkie zachorowania były bezobjawowe. Wśród zakażeń dwie osoby były hospitalizowane, pięć osób leczonych ambulatoryjnie. Wszystkie osoby nie były zaszczepione.

Osoby ze styczności z chorym zostały skierowane do nadzoru lekarza rodzinnego oraz szczepień p/WZW B.

4. Neuroinfekcje oraz choroby: meningokokowa, pneumokokowa i wywołana przez *Haemophilus influenzae*.

W 2021 r. oraz w 2020 r. nie stwierdzono żadnego zachorowania na meningokoki.

W 2021 r. nie odnotowano zachorowań na choroby pneumokokowe oraz wywołane przez *Haemophilus influenzae*. W 2020 r. stwierdzono 1 przypadek zachorowania na posocnicę wywołaną przez *Streptococcus pneumoniae*. W 2020 r. nie odnotowano zachorowań na *Haemophilus influenzae*.

5. Choroby odzwierzęce

W roku 2021 nie odnotowano żadnego zachorowania na włośnicę (o 1 mniej niż w roku poprzedzającym).

W 2021 oraz w 2020 roku nie zanotowano żadnych zachorowań na leptospirozę, tasiemczycę w tym bąblowicę, toksoplazmozę i listeriozę.

6. Inne choroby zakaźne

Ospa wietrzna

W 2021 r. zgłoszono 129 zachorowań na ospę wietrzną (o 99 mniej zachorowań niż w roku 2020).

Współczynnik zapadalności wyniósł 165,8.

Wśród zachorowań 74 przypadki to przypadki wśród mężczyzn, natomiast 55 to przypadki wśród kobiet. 92 zachorowania to zachorowania w mieście, natomiast 37 to zachorowania na wsi. Najwięcej zachorowań odnotowano w grupie wiekowej 1 - 4 r.ż. - 55 zachorowań i w grupie wiekowej 5 - 9 r.ż. - 46 zachorowań, czyli grupa przedszkolna i szkolna. Pozostałe grupy wiekowe: od 0 do 1 roku – 16 zachorowań, 10 do 14 lat - 9 zachorowań, od 15 do 19 r.ż. - 1 zachorowanie, >30 lat - 2 zachorowania.

Najwięcej zachorowań odnotowano w styczniu, lutym i październiku. Najmniej zachorowań odnotowano w lipcu i sierpniu.

Borelioza

W 2021 r. odnotowano 8 przypadków zachorowań na boreliozę (o 6 mniej niż w roku 2020).

W 2021 r. odnotowano 4 zachorowania wśród mężczyzn oraz 4 zachorowania wśród kobiet. 6 zachorowań wystąpiło w mieście natomiast 2 na wsi.

Zachorowania w grupach wiekowych:

- a) do 15 roku życia – 1 zachorowanie,
- b) do 40 roku życia – 1 zachorowanie,
- c) do 50 roku życia – 1 zachorowanie,
- d) do 60 roku życia – 1 zachorowanie,
- e) do 70 roku życia – 3 zachorowania,
- f) do 75 roku życia – 1 zachorowanie.

Wszyscy pacjenci leczeni byli ambulatoryjnie. Domniemane źródło zakażenia – kleszcze. We wszystkich przypadkach zachorowanie to postać skórna (rumień wędrujący). W trzech przypadkach wykonano badania serologiczne – wyniki dodatnie. Dwie osoby wynik dodatni IgM, jedna osoba wynik dodatni IgG. Wszystkie przypadki to ukąszenia jednokrotne. Ukąszenia na terenach ogrodowych, leśnych oraz łąkowych na terenach Wrześni i Nekli.

WZW typu „C”

W roku 2021 zarejestrowano 6 przypadków zachorowania na WZW typu C. To o 5 przypadków więcej niż w 2020 r. Pięć zachorowań wystąpiło u mężczyzn, jedno u kobiety.

Grupy wiekowe zachorowań:

- a) Poniżej 40 lat – 1 zachorowanie,
- b) Od 40 do 49 – 3 zachorowania,
- c) Od 50 do 69 lat – 1 zachorowanie,
- d) Powyżej 70 lat – 1 zachorowanie.

Wszystkie osoby, które zachorowały na WZW typu C zamieszkują w mieście. Wśród 6 przypadków 3 osoby były hospitalizowane.

Prawdopodobna droga narażenia: nie ustalono.

Róża

W 2021 r. u jednej osoby (mężczyzna) mieszkańca gminy Nekla rozpoznano chorobę różę. Kategoria wiekowa: powyżej 50 roku życia. Leczony ambulatoryjnie.

7. Zapobieganie wściekliznie.

W 2021 r. odnotowano 59 przypadków styczności i narażenia na zakażenie wścieklizną (to o 29 więcej niż w roku 2020. Z wykazanych 59 przypadków 5 osób zostało zaszczepionych przeciwko wściekliznie.

O wszystkich przypadkach pogryzień informowano Powiatowego Lekarza Weterynarii we Wrześni.

8. Inne choroby zakaźne (weneryczne)

Kiła

W 2021 r. wykryto 6 zachorowań na chorobę zakaźną weneryczną – kiłę. To o 5 więcej niż w roku 2020. Zachorowania dotyczą mężczyzn i jednej kobiety w przedziale wiekowym od 20 do 50 lat.

Wirus SARS – CoV-2

Rok 2021 upłynął to kolejny rok epidemii wywołanej wirusem SARS-CoV-2

Wirus SARS-CoV wywołuje chorobę SARS (zespół ciężkiej ostrej niewydolności oddechowej), natomiast SARS-CoV-2 prowadzi do rozwinięcia się ostrej choroby zakaźnej dróg oddechowych, nazwanej COVID-19.

Pacjenci z potwierdzonym zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 mieli objawy zakażenia układu oddechowego, takie jak:

- gorączka,
- kaszel,
- duszność,
- ból gardła.

Ponadto często występował także ból mięśni, rzadziej splątanie, ból głowy. Charakterystycznym objawem u części chorych jest nagła utrata węchu i smaku. U niektórych zakażonych pojawiała się również biegunka, ból brzucha oraz towarzyszył im brak apetytu. Objawy choroby zwykle pojawiały się między 7 a 10 dobą.

Przebieg zakażeń COVID-19 jest zróżnicowany: od bezobjawowego, przez łagodną chorobę układu oddechowego (podobną do przeziębienia), po ciężkie zapalenie płuc z zespołem ostrej niewydolności oddechowej i/lub niewydolnością wielonarządową.

Około 80% osób, które chorują na COVID-19 nie wymaga leczenia, a choroba ustępuje sama.

W powiecie wrześnińskim w 2021 roku wirusem SARS-CoV-2 zaraziło się 6459 osób z czego

370 wymagało hospitalizacji.

W 2021 r. wprowadzone zostały szczepienia przeciw COVID-19. Dla osób chętnych dostępne były cztery rodzaje szczepionek: AstraZeneca, Johnson&Johnson, Pfizer i Moderna. Podane szczepionki oprócz Johnson&Johnson to preparaty dwudawkowe, które podawane były w odległości około 6 tygodni między jedną a drugą dawką. W przypadku kwarantanny osób współzamieszkujących do 14 grudnia 2021 r. osoby w pełni zaszczepione przeciw COVID-19 nie podlegały obowiązkowej kwarantannie domowej. Od 15 grudnia 2021 r. po zmianie przepisów osoby zaszczepione zamieszkujące z osobą dodatnią musiały poddać się obowiązkowej kwarantannie domowej, którą zwalniał negatywny test wykonany po 24h od uzyskania pozytywnego wyniku testu osoby zakażonej. W roku 2021 r. osoby w pełni zaszczepionych nie podlegały kwarantannie z bliskiego kontaktu.

Wszystkie działania związane z wystąpieniem zachorowań na Covid-19 na terenie powiatu wrzesińskiego regulowane są na podstawie **ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi** z późniejszymi zmianami.

Na terenie powiatu wrzesińskiego w roku sprawozdawczym 2021 odnotowano 55 ognisk zakażeń COVID-19. Wśród nich to zakażenia w szpitalu, w szkołach oraz w zakładach pracy.

SZCZEPIENIA OCHRONNE

Szczepienia prowadzone zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych ogłaszanych co roku przez Głównego Inspektora Sanitarnego.

1.Szczepienia obowiązkowe

W 2021 r. wyszczepialność na terenie powiatu wrzesińskiego wynosiła około 92% czyli na poziomie zbliżonym do roku 2020.

Tab.3 Szczepienia zalecane (dodatkowe, płatne)

Choroba, przeciw której wykonano szczepienie	Liczba osób zaszczepionych		
	2021	2020	2019
wzw A	10	21	34
wzw B	190	171	352
zakażenia Streptococcus pneumoniae	61	126	14
zakażenia Neisseria meningitidis	216	235	105
zakażenia wirusem brodawczaka ludzkiego	6	3	114
kleszczowe zapalenie mózgu	34	89	133
ospa wietrzna	93	70	39
grypa	1945	1198	1606
tężec	884	793	1239

Liczba dzieci, które nie zostały zaszczepione, mimo braku przeciwwskazań do szczepień sukcesywnie rośnie. W 2021 r odnotowano 120 osób w 2020 r 53 osoby.

Placówki wykonujące szczepienia ochronne.

Tab.4. Liczba placówek wykonujących szczepienia ochronne

Liczba ogółem	Oddziały noworodkowe	Gabinety lekarzy rodzinnych	Szkoły	Inne
20	1	16	0	3

2. Niepożądane odczyny poszczepienne.

W 2021 r. do PSSE we Wrześni wpłynęło 8 zgłoszeń niepożądanego odczynu poszczepiennego (to o 7 więcej niż w roku 2020).

- a) po szczepieniu na COVID-19 (Corminaty) – mężczyzna 71 lat, przypadek zakwalifikowany jako odczyn łagodny;
- b) po szczepieniu na świnkę, różyczkę, odrę (MMR vax Pro) – dziewczynka, 1 rok. przypadek zakwalifikowany jako odczyn łagodny;
- c) po szczepieniu na COVID-19 (Moderna) – kobieta 28 lat, przypadek zakwalifikowany jako odczyn łagodny;
- d) po szczepieniu na COVID-19 (Corminaty) – mężczyzna 25 lat, przypadek zakwalifikowany jako odczyn łagodny;
- e) po szczepieniu szczepionką Bexero – dziewczynka 1 rok, , przypadek zakwalifikowany jako odczyn łagodny;
- f) po szczepieniu na COVID-19 (Corminaty) – kobieta 16 lat, przypadek zakwalifikowany jako odczyn łagodny;
- g) po szczepieniu na COVID-19 (Astra Zeneca) – kobieta 65 lat, przypadek zakwalifikowany jako poważny;
- h) po szczepieniu na świnkę, odrę, różyczkę (MMR vax Pro) – chłopiec, 1 rok i 3 miesiące, przypadek zakwalifikowany jako łagodny;

Wśród dominujących objawów odnotowano gorączkę od 37,5°C do 39,5°C oraz nasilony odczyn (obrzęk, zaczerwienienie) w miejscu wkłucia. Wszystkie zgłoszone NOP zakończyły się powrotem do zdrowia.

3. Przechowywanie, transport, termin ważności preparatów szczepionkowych.

Przechowywanie preparatów szczepionkowych prawidłowe, w chłodniach typu lodówki.

Lodówki zabezpieczone - zamykane na klucz lub kłódkę. Monitoring temperatury prowadzony systematycznie i rejestrowany prawidłowo. Nie stwierdzono obecności preparatów szczepionkowych przeterminowanych. Transport szczepionek z PSSE we Wrześni do punktów szczepień odbywa się w termotorbach wyposażonych w zmrożone wkłady lodowe oraz termometr (temp. również zapisywana w rejestrze). Placówki mają opracowaną instrukcję postępowania w przypadku sytuacji awaryjnej urządzeń chłodniczych lub braku dostawy prądu.

DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

1. Lecznictwo stacjonarne

Od 01.01.2010 r. Szpital Powiatowy we Wrześni Spółka z o.o. podlegał kontroli Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu. Z początkiem roku 2020 w związku ze zmianami organizacyjnym Inspekcji Sanitarnej został przekazany przez Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu pod nadzór Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej we Wrześni.

W czerwcu 2021 r. przeprowadzona została kontrola kompleksowa Powiatowego Szpitala we Wrześni, która wykazała nieprawidłowości w zakresie epidemiologii (skorodowane narzędzia ginekologiczne ze stali chirurgicznej oraz łyżki do abrazji nosiły znamiona rdzy)- narzędzia wycofano. Na oddziale położniczo-ginekologicznym zakupiono nowe narzędzie ginekologiczne (typu wzierniki) z systemem ROOMING-IN. Kontrola sprawdzająca wykazała, że narzędzia i sprzęt przechowywane są w sposób prawidłowy, w szczelnie zamkniętych opakowaniach papierowo-foliowych opieczetowane datą przebiegu procesu sterylizacji oraz datą przydatności; stan sanitarno - techniczny narzędzi nie budził żadnych zastrzeżeń. Zgłoszono uwagi w zakresie realizacji zgłaszania przez lekarzy w ciągu 24h podejrzenia lub rozpoznania zakażenia, choroby zakaźnej lub zgonu z ich powodu.

2. Lecznictwo ambulatoryjne

W ewidencji PSSE we Wrześni znajduje się 158 podmiotów leczniczych. W roku 2021 kontrolą objęto 11 placówek opieki zdrowotnej posiadających gabinety zabiegowe (w tym 7 wspólnie z higieną komunalną) w których przeprowadzono 13 kontroli - o 6 więcej niż w roku 2020.

W 2021 r. skontrolowano:

- Szpital (1),
- Przychodnie (9),
- Prywatne gabinety (1).

W trakcie kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- przeterminowane środki do dezynfekcji,

- nieaktualne procedury,
- nieprawidłowości w zakresie sterylizacji narzędzi,
- skorodowane narzędzia.

Wszystkie zalecenia pokontrolne zostały zrealizowane w ustalonym przez PPIS terminie.

Wnioski:

Placówki kontrolowane przez pion epidemiologii pod względem sanitarno – higienicznym ocenia się pozytywnie:

- środki dezynfekcyjne stosowane do dezynfekcji materiałów, narzędzi i sprzętu wielokrotnego użycia o szerokim spektrum działania, dobrane i stosowane prawidłowo zgodnie z przeznaczeniem i zagrożeniem, z aktualną datą przydatności do użycia;
- pojemniki na roztwory użytkowe preparatów dezynfekcyjnych prawidłowe, dostosowane do wielkości materiału dezynfekowanego, z pokrywą, sitem, stabilne i oznakowane prawidłowo (nazwa, data, stężenie, podpis przygotowującego);
- w większości placówek używa się gotowych środków dezynfekcyjnych, o stężeniu właściwym do określonego przeznaczenia; roztwory robocze środków dezynfekcyjnych przygotowywane na bieżąco - prawidłowo, z użyciem środków ochrony osobistej, zgodnie z zaleceniami producenta;
- przechowywanie stężonych preparatów prawidłowe, w wydzielonych miejscach lub pomieszczeniach, zgodnie z zaleceniami producenta;
- w obiektach, w których dezynfekcja odbywa się w osobnym pomieszczeniu stosowane są osobne pojemniki do transportu sprzętu skażonego, szczelnie zamykane, podlegające dezynfekcji oraz osobne pojemniki do transportu sprzętu sterylne również szczelnie zamykane;
- dokumentacja dotycząca wykonywanych procesów dezynfekcji prowadzona prawidłowo (w formie rejestrów), na bieżąco, archiwizacja prowadzona prawidłowo;
- wszystkie procedury dotyczące dezynfekcji materiałów, narzędzi i sprzętu wielokrotnego użycia opracowane prawidłowo i stosowane przez personel;
- placówki posiadają oddzielny sprzęt do dezynfekcji i sprzątania gabinetów oraz sanitariatów i ciągów komunikacyjnych;
- po użyciu sprzęt do sprzątania (także ścierki i mopy) dezynfekowany;
- dobór preparatów dezynfekcyjnych używanych do sprzątania pomieszczeń prawidłowy, o szerokim spektrum działania, z aktualną datą przydatności do użycia;
- sprzęt do sprzątania oraz środki dezynfekcyjne przechowywane w wydzielonym miejscu lub pomieszczeniu, opisany w zależności od strefy biologicznej;

- procedury dotyczące dezynfekcji powierzchni oraz sprzątanania pomieszczeń opracowane prawidłowo i stosowane przez personel;
- stosowane środki antyseptyki rąk - prawidłowe, o szerokim spektrum działania, z aktualną datą przydatności do użycia,
- procedury opracowane i stosowane prawidłowo,
- w skontrolowanych obiektach schematy higienicznego i chirurgicznego mycia rąk wywieszane nad umywalkami,
- stanowiska do mycia rąk w liczbie wystarczającej, wyposażone prawidłowo (dozownik z mydłem, dozownik z płynem dezynfekcyjnym, pojemnik z ręcznikami jednorazowymi oraz pojemnik na zużyte ręczniki),
- prawidłowe postępowanie z pojemnikami w trakcie przelewania środków z pojemników zbiorczych do jednostkowych, pojemniki opisane prawidłowo;
- kontrola testami biologicznymi średnio 1x w miesiącu (najczęściej stosowany wskaźnik - Sporal A);
- kontrola chemiczna prowadzona we wszystkich kontrolowanych placówkach,
- wskaźniki fizyczne - parametry wyświetlane na pulpitych autoklawów, wydruki parametrów archiwizowane;
- autoklawy sprawne, przeglądy autoklawów przeprowadzane na bieżąco;
- przygotowanie materiału do sterylizacji prawidłowe - w większości obiektów mycie i dezynfekcja narzędzi odbywa się w gabinecie, w większości obiektów mycie narzędzi ręczne;
- we wszystkich placówkach stosowane odpowiednie opakowania papierowo - foliowe;
- wyniki kontroli procesów sterylizacji – niekwestionowane, kontrole przeprowadzane za pomocą wskaźników fizycznych, chemicznych i biologicznych;
- przechowywanie sprzętu po sterylizacji prawidłowe (sprzęt luźno ułożony na półkach, opakowania nieuszkodzone, opisane prawidłowo);
- terminy ważności pakietów prawidłowe;
- dokumentacja dotycząca procesów sterylizacji prowadzona prawidłowo, na bieżąco, archiwizacja prowadzona (rejstry, wydruki) - prawidłowa;
- wszystkie procedury dotyczące sterylizacji opracowane prawidłowo i stosowane przez personel;

Działania podjęte w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami

(polecenia, decyzje, szkolenia, wystąpienia do dyrektorów placówek)

Po każdej przeprowadzonej kontroli w czasie jej omawiania, prowadzona jest dyskusja pozwalająca znaleźć maksymalnie dobre rozwiązanie do prawidłowego funkcjonowania

placówki, zgodnego z obowiązującymi wymogami sanitarno – higienicznymi.

Współpraca z innymi jednostkami.

W 2021 r. współpracowano z:

- Inspekcją Weterynaryjną w zakresie wymiany informacji, monitorowania i analizy sytuacji epidemiologicznej chorób oddzwierzęcych;
- Starostwem Powiatowym w zakresie działania na wypadek ataku bioterrorystycznego lub pojawienia się szczególnie niebezpiecznych chorób;
- mediami (prasa lokalna) w zakresie możliwości umieszczania artykułów, informacji, komunikatów);
- placówkami służby zdrowia w zakresie dystrybucji materiałów oświatowych;
- z WSSE i PSSE w zakresie przekazywania formularzy zachorowań na chorobę zakaźną i wywiadów epidemiologicznych oraz pomocy w opracowywaniu ognisk zatruc pokarmowych.

V. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

W 2021 roku praca w sekcji Higieny Żywności i Żywienia skierowana była głównie w kierunku przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się SARS CoV-2 oraz przestrzeganiu obowiązujących nakazów i zakazów. Ten czas to realizacja kontroli w obiektach handlowych, gastronomicznych oraz praca w systemach SEPIS i EWP. W 2021 roku przeprowadzono 559 kontroli weryfikujących przestrzeganie nakazów, zakazów i ograniczeń związanych z rozprzestrzenianiem się SARS CoV-2. Wydano 21 decyzji opłatowych za niestosowanie się do obowiązku zakrywania ust i nosa na kwotę 1 028,38 zł. oraz nałożono 73 mandaty karne za nie przestrzeganie tego obowiązku wynikającego z § 25 ust. 1 pkt 2 lit. e rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii /Dz. U. z 2021 r. poz. 861 z późn. zm./ na kwotę 7 050,00 zł.

Wydano 2 decyzje o nałożeniu kary pieniężnej na lokal gastronomiczny znajdujący się we Wrześni za naruszenie zakazu prowadzenia przez przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo działalności polegającej na przygotowywaniu i podawaniu posiłków i napojów gościom siedzącym przy stołach lub gościom dokonującym własnego wyboru potraw z wystawionego menu, spożywanych na miejscu (ujętej w Polskiej Klasyfikacji Działalności w podklasie 56.10.A) oraz związanej z konsumpcją i podawaniem napojów (ujętej w Polskiej Klasyfikacji Działalności w podklasie 56.30.Z).

Wystosowano 2 zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do Prokuratury Rejonowej we Wrześni dotyczące dwóch lokali gastronomicznych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni wydał jedną decyzję nakazującą zaprzestania prowadzenia działalności polegającej na organizowaniu imprez okolicznościowych spotkań, zebrań i zgromadzeń.

Ponadto przeprowadzono 39 kontroli weryfikujących przestrzeganie nakazów, zakazów i ograniczeń związanych z rozprzestrzenianiem się SARS CoV-2 na terenie powiatu **poznańskiego** w wyniku czego w 15 obiektach nałożono 28 mandatów karnych.

1. W 2021r. obejmowano nadzorem 946 obiektów żywności i żywienia.

W nadzorowanych obiektach przeprowadzono ogółem 367 kontroli/rekontroli .

Wydano 340 pism administracyjnych w tym:

- 30 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości;
- 2 upomnienia;
- 71 decyzji zatwierdzających;
- 26 zaświadczeń o wpis do rejestru – zezwolenie na rozpoczęcie działalności żywieniowo-żywnościowej;
- 3 zaświadczenia o wpis do rejestru – zezwolenie na rozpoczęcie innej działalności;
- 133 decyzje opłatowe;
- 11 decyzji umarzających;
- 29 decyzji wygaszających
- 1 decyzję uchylającą decyzję wygaszającą;
- 20 decyzji zmieniających termin wykonania niezgodności;
- 12 decyzji wykreślających zakłady z rejestru;
- 1 postanowienie o nałożeniu grzywny;
- 1 tytuł wykonawczy.

2. Interwencje

Wniesiono 8 interwencji dotyczących m.in.:

a) otwarcia lokalu małej gastronomii w czasie trwania pandemii i obowiązującego zakazu prowadzenia tego typu działalności. Przeprowadzono kontrolę interwencyjną. Interwencja uzasadniona

b) wprowadzania do obrotu środków spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej (przeterminowanych). Przeprowadzono kontrolę interwencyjną oraz poinformowano osobę skarżącą o sposobie załatwienia sprawy – interwencja uzasadniona

c) obecności szkodników w środku spożywczym - kaszce mannej. Przeprowadzono kontrolę interwencyjną w zakładzie produkcyjnym, ponieważ nie stwierdzono nieprawidłowości poproszono właściwego terenowo Inspektora Sanitarnego, gdzie zakupiono produkt o przeprowadzenie kontroli w miejscu obrotu. Poinformowano osobę składającą zażalenie o wynikach przeprowadzonej kontroli – interwencja nieuzasadniona.

d) nieodpowiednich warunków higieniczno – sanitarnych w obiektach obrotu żywnością oraz obiekcie gastronomicznym – 4 przypadki . Złożone zażalenia dotyczyły braku zachowania ciągłości łańcucha chłodniczego, złych warunków przechowywania chleba, nieprzestrzegania higieny przez pracowników podczas wypieku pieczywa oraz nieprzestrzegania właściwych warunków sanitarno-higienicznych podczas obsługi klientów w restauracji. W każdym przypadku przeprowadzono kontrole interwencyjne oraz poinformowano osoby składających zażalenie o sposobie załatwienia sprawy – interwencje uzasadnione.

e) prowadzenia działalności zakładu garmazeryjnego bez uzyskania decyzji zatwierdzającej wydanej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrześni. Przeprowadzono kontrolę interwencyjną w zakładzie, która potwierdziła zasadność złożonego zażalenia oraz złożono wniosek o nałożenia kary pieniężnej do WPWIS w Poznaniu. Poinformowano osobę składającą zażalenia o wyniku przeprowadzonej kontroli – interwencja uzasadniona.

3. Mandaty

Nałożono 8 mandatów karnych na sumę 1 300,00 zł (dodatkowo nałożono 28 mandatów karnych w związku brakiem zasłaniania ust i nosa za pomocą maseczki podczas obsługi klienta.

4. Wnioski do WPWIS

Skierowano 2 wnioski o nałożenie kary pieniężnej do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu. za prowadzenie działalności bez uzyskania decyzji zatwierdzającej wydanej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrześni. W obydwu przypadkach WPWIS w Poznaniu nałożył kary pieniężne w wysokości 1800 zł oraz 1000 zł.

5. Decyzje opłatowe

Wystawiono 133 decyzje opłatowe na łączną kwotę 9 780, 00 zł (dodatkowo wystawiono 21 decyzji opłatowych za niestosowanie się do obowiązku zakrywania ust i nosa na kwotę 1 028,38 zł.

6. Wdrażanie GHP/GMP i HACCP

Lp. Mz	Nazwa obiektu	Liczba obiektów	2021 r.			
			GHP/GMP		HACCP	
2.	Automaty do lodów	8	8	100 %	4	50 %
4.	Piekarnie	10	10	100 %	10	100 %
5.	Ciastkarnie	8	8	100 %	8	100 %
6.	Przetwórnice owocowo – warzywne i grzybowe	1	1	100 %	0	0
7.	Browary i słodownie	1	1	100 %	1	100 %
8.	Wytwórnice napojów bezalkoholowych i rozlewnie piwa	1	1	100 %	1	100 %
10.	Zakłady garmazeryjne	4	4	100 %	4	100 %
11.	Zakłady przemysłu zbożowo - młynarskiego	2	2	100 %	2	100 %
14.	Wytwórnia koncentratów spożywczych	2	2	100 %	2	100 %
17.	Wytwórnice suplementów diety	1	1	100 %	1	100 %
22.	Producenci pierwotni	192	7	3,6 %	0	0
25.	Producenci pierwotni i rolniczy handel detaliczny	2	2	100 %	2	100 %
26.	Producenci pierwotni i dostawcy bezpośredni	23	5	21,7 %	0	0
27	Producenci pierwotni, rolniczy handel dostawcy bezpośredni detaliczny	2	2	100 %	1	50 %
30.	Producenci żywności w warunkach domowych	1	1	100 %	0	0
31.	Inne wytwórnice żywności	9	9	100 %	7	77,7 %
32.	Sklepy spożywcze	225	221	98,2 %	103	45,8 %
33	Kioski	13	13	100 %	0	0
34.	Apteki	19	19	100 %	0	0
35.	Magazyny hurtowe	17	17	100 %	10	59 %
36.	Obiekty ruchome i tymczasowe	13	13	100 %	0	0
38.	Inne zakłady/obiekty obrotu żywnością	72	40	55,5 %	10	13,9 %
39.	Zakłady Żywnienia zbiorowego typu otwartego	154	154	100 %	98	63,6 %
40.	Zakłady Żywnienia zbiorowego typu zamkniętego	100	92	92 %	67	67 %
41.	Zakłady usług cateringowych	3	3	100 %	3	100 %
46.	Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	1	1	100 %	1	100 %
47.	Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	15	3	20 %	3	20 %

Porównując stan wdrożenia GHP/GMP i HACCP z 2020 r. zaobserwowano, że w 2021 r. nieznacznie uległ zmianie stan wdrożenia GHP/GMP i HACCP. Analizując zebrane dane można zauważyć, że na stałym poziomie utrzymuje się procent wdrożenia GHP/GMP w zakładach żywienia zbiorowego typu otwartego oraz sklepach spożywczych. Nastąpiła duża poprawa w realizacji opracowania, wdrożenia i przestrzegania zasad GHP/GMP. Nadal jest mały procent wdrożenia GHP/GMP i HACCP dotyczących podmiotów produkcji pierwotnej. Zwiększył się odsetek wdrożenia systemu zapewnienia bezpieczeństwa żywności opartego na zasadach HACCP w obiektach obrotu żywnością - sklepach.

7. Zestawienie porównawcze dotyczące działalności HŻŻ w latach 2004-2021

Rok	Liczba obiektów	Liczba kontroli i rekontroli	Liczba decyzji nakazujących	Liczba upomnień	Liczba decyzji zmieniających, przedłużających	Liczba decyzji zakazujących prowadzenie działalności	Liczba decyzji wygaszających / uchylających/	Liczba decyzji uiszczenia opłaty	Liczba decyzji wyrażających zgodę / zatwierdzających	Liczba decyzji warunkowo wyrażających zgodę / zatwierdzających	Mandaty	
											(i)Liczba	Kwota
2004	685	729	205	66	82	1	14	66	96	-	2	150
2005	638	797	164	89	68	3	47	93	128	-	34	4 150,00
2006	644	701	162	42	54	3	79	52	90	27	36	6 200,00
2007	666	771	121	65	65	4	113	205	133	72	21	3 500,00
2008	632	655	136	39	61	4	81	308	149	22	21	2 850,00
2009	662	769	169	48	39	2	92	491	94	19	80	14 100,00
2010	652	695	142	29	46	4	114	446	114	12	39	7 300,00
2011	634	626	154	21	53	6	100	388	85	7	48	8 250,00
2012	672	752	110	13	42	4	125	343	123	8	54	9 900,00
2013	725	625	135	8	38	2	124	331	124	7	39	8 800,00
2014	803	642	119	12	35	-	139	276	133	0	40	7 100,00
2015	803	624	110	15	52	2	110	335	104	2	33	6 400,00
2016	801	527	100	6	53	1	105	245	96	0	10	3 150,00
2017	851	568	108	7	57	0	137	333	117	0	13	3 350,00
2018	850	481	94	11	41	0	116	271	92	2	10	2 150,00
2019	869	609	120	18	40	2	105	325	91	2	32	6 600,00
2020	929	539	33	6	32	0	101	181	113	0	8	1 650,00
2021	946	367	30	2	20	0	73	133	71	0	8	1 300,00

8. Ocena stanu sanitarnego grup obiektów na podstawie arkusza oceny zakładu.

Lp. Mz	Nazwa obiektu	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkusza	W tym zakwalifikowanych na podstawie arkusza oceny zakładu		
				do kategorii niskiego ryzyka (N)	do kategorii średniego ryzyka (S)	do kategorii wysokiego ryzyka (W)
2.	Automaty do lodów	5	2	2	0	0
4.	Piekarnie	4	2	1	1	0
5.	Ciastkarnie	2	2	0	0	2
8.	Wytwórnice napojów bezalkoholowych i rozlewnie piwa	1	1	1	0	0
10.	Zakłady garmazeryjne	2	2	0	0	2
17.	Wytwórnice suplementów diety	1	1	1	0	0
25.	Producenci pierwotni i rolniczy handel detaliczny	1	1	0	1	0
32.	Sklepy spożywcze	110	67	19	48	0
35.	Magazyny hurtowe	5	2	1	1	0
39.	Zakłady Żywnienia zbiorowego typu otwartego	73	21	8	12	1
40.	Zakłady Żywnienia zbiorowego typu zamkniętego	17	2	2	0	0
SUMA		221	103	35	63	5

W 2021 roku na podstawie arkusza oceny zakładu zostało ocenionych 103 obiekty. Do kategorii niskiego ryzyka zostało zakwalifikowanych 35 zakładów z czego największą grupę stanowiły sklepy spożywcze następnie zakłady żywnienia zbiorowego otwartego. Do kategorii średniego ryzyka zakwalifikowano 63 zakłady z czego 48 obiektów stanowiły sklepy spożywcze, natomiast 12 w grupie zakłady żywnienia zbiorowego otwartego. Do kategorii wysokiego ryzyka zostało zakwalifikowanych 5 zakładów z uwagi na profil prowadzonej działalności jak również stan sanitarno – techniczny, który dotyczył jednej ciastkarni oraz jednego zakładu żywnienia zbiorowego otwartego.

9. Ocena małej gastronomii i żywienia zbiorowego zamkniętego za okres letni 2021 r.

W 2021 roku w związku ze wzmożonym nadzorem sanitarnym w okresie letnim nad obiektami produkcji i obrotu żywnością, a zwłaszcza obiektami żywienia zbiorowego w dni wolne od pracy informuje, iż na terenie powiatu wrzesińskiego nie ma pod nadzorem PSSE ośrodków wypoczynkowych i wczasowych. Kontrole były przeprowadzane przez pracowników oddziału żywności w terminie od 19 czerwca 2021 r. do 10 września 2021 r. w zakładach żywienia zbiorowego typu otwartego, w ogródkach sezonowych, w małej gastronomii. Kontrole polegały na ocenie stanu techniczno-sanitarnego zakładów, higieny produkcji, dystrybucji i sprzedaży, zarządzania zakładem, kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania bezpieczeństwem żywności w tym sprawdzenia i oceny prawidłowości prowadzenia dokumentacji i zapisów.

Łącznie w sezonie letnim przeprowadzono 29 kontroli tj. w:

- zakładach żywienia zbiorowego - mała gastronomia przeprowadzono 19 kontroli sanitarnych - tematycznych i 1 kontrolę sprawdzającą;
- zakładach żywienia zbiorowego typu otwartego – restauracje przeprowadzono 6 kontroli sanitarno- tematycznych;
- obiektach obrotu żywnością przeprowadzono 1 kontrolę sanitarno-tematyczną oraz 1 kontrolę sprawdzającą;
- innych obiektach obrotu żywnością skontrolowano 1 stację paliw.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono:

a) w zakładach żywienia zbiorowego - małej gastronomii:

- brak porządku i czystości w pomieszczeniach zakładu;
- zniszczone, brudne ściany w pomieszczeniach produkcyjnych, sali konsumpcyjnej oraz pomieszczeniach socjalnych;
- brak segregacji artykułów spożywczych w urządzeniach chłodniczych;
- brak oznakowania na pojemnikach, w których przechowywane są produkty wykorzystywane do przygotowywania potraw;
- dokumentacja GHP/GMP i system zapewnienia bezpieczeństwa żywności oparty na systemie HACCP nie dostosowane do prowadzonej działalności;
- brak do wglądu dokumentu potwierdzającego postępowanie z odpadami kategorii III oraz nie przedstawiono do wglądu kart przekazania odpadu;

b) w zakładach żywienia zbiorowego otwartego - restauracjach:

- brak porządku i czystości w pomieszczeniach zakładu;
- środki spożywcze po upływie terminu przydatności do spożycia;

- zniszczone ściany w pomieszczeniach produkcyjnych;
- brak do wglądu dokumentu potwierdzającego postępowanie z odpadami kategorii III;
- brak segregacji w chłodniach, lodówkach i zamrażarkach;
- zły stan sanitarny urządzeń wentylacyjnych tj. otłuszczony, brudny okap kuchenny.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 7 decyzji administracyjnych oraz nałożono 3 mandaty karne za brak porządku i czystości w pomieszczeniach zakładu oraz stwierdzenie w obiektach środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia na łączną kwotę 550 zł.

- w obiektach obrotu żywnością oraz na stacji paliw nieprawidłowości nie stwierdzono.

10. Stan sanitarny środków transportu

W 2021 roku pod nadzorem znajdowało się 43 środki transportu, z czego skontrolowano 4 obiekty.

Porównanie skontrolowanych środków transportu żywności w latach 2007-2021

Środki transportu	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba kontroli	43	12	26	2	8	6	8	8	6	3	0	1	10	8	4

W ewidencji ogółem w 2021 r.	Ilość skontrolowanych ogółem	Ilość kontroli ogółem	Ilość ocenionych wg arkusza ogółem	Stwierdzone nieprawidłowości – dot. wszystkich skontrolowanych środków	Decyzje merytoryczne	Decyzje zatwierdzające /warunkowo zatwierdzające	GHP/HACCP w obiektach zgodnie z ewidencją
43	4	4	0	0	0	4	0

W 2021 r. wydano 4 decyzje zatwierdzające środki transportu w zakresie przewozu artykułów spożywczych pochodzenia roślinnego i zwierzęcego opakowanych jak również suplementów diety i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Obiekty obrotu żywnością korzystają z usług zakładów produkcyjnych lub magazynów hurtowych, które zapewniają dowóz artykułów spożywczych do obiektów, zapewniając ciągłość łańcucha chłodniczego. Przeprowadzono kontrole środków transportu przynależnych do zakładów produkcyjnych, magazynów hurtowych, zakładów żywienia zbiorowego. Wydano decyzje zmieniające rozszerzające działalność zakładów żywienia o dowóz posiłków do klienta zewnętrznego.

Ponadto w ramach pomocy prawnej dla Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu w celu wydania decyzji zatwierdzającej przeprowadzono 2 kontrole firmy Express Trucks Sp. z o.o. Baranowo ul. Rubinowa 5, 62-081 Tarnowo Podgórne (powiat poznański), z uwagi na miejsce prowadzenia działalności oraz bazę floty pojazdów i naczip znajdujących się we Wrześni przy ul. Przemysłowej 1. dotyczące 3 środków transportu.

11. Jakość zdrowotna krajowych środków spożywczych

Badanie żywności

W 2021 roku pobrano do badań zgodnie z planem poboru prób w ramach monitoringu i urzędowej kontroli na 2021 r. 131 prób krajowych, UE i z importu w tym:

- 79 prób mikrobiologicznych w ramach urzędowej kontroli,
- 52 prób fizykochemicznych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu.

Ponadto w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dodatkowo pobrano 9 prób:

- 1 próba fizykochemiczna w kierunku alkaloidów sporyszu;
- 1 próba fizykochemiczna w kierunku zawartości azotanów;
- 5 prób fizykochemiczna w kierunku pozostałości pestycydów;
- 2 próby fizykochemiczne w kierunku zawartości Aflatoksyny Deoksyniwalenol, Zearalenon oraz Toksyny T-2, Toksyny HT-2.

Zestawienie porównawcze pobranych prób w ramach urzędowej kontroli i monitoringu w latach 2004-2021

Lata	Ogólna liczba prób pobranych do badania w ramach U + U i M	Ogólna liczba próbek zdyskwalifikowanych	Liczba próbek zbadanych mikrobiologicznie	Liczba próbek zdyskwalifikowanych mikrobiologicznie	Liczba próbek zbadanych fizykochemicznie	Liczba próbek zdyskwalifikowanych fizykochemicznie
2004	165	1	137	0	-	-
2005	295	4	227	3	-	-
2006	162	7	130	5	-	-
2007	176	3	140	0	0	3
2008	139	8	82	4	57	4
2009	203	3	141	1	62	2
2010	182	7	95	1	87	6
2011	151	8	94	1	57	7
2012	146	3	91	0	55	3
2013	130	3	79	2	51	1

2014	124	4	65	0	59	4
2015	146	2	90	0	56	2
2016	180	11	123	10	57	1
2017	177	1	123	0	54	1
2018	180	4	129	3	51	1
2019	178	7	119	5	59	2
2020	106	10	70	10	46	0
2021	140	1	79	0	61	1

Krajowe środki spożywcze o niewłaściwej jakości zdrowotnej w latach 2020-2021

2020 r.	2021 r.
Mikrobiologiczne	Fizykochemiczne
- 5 prób lodów z automatu (enterobacteriaceae) - 5 prób woda butelkowa niegazowana źródłana (przekroczona liczba bakterii z grypy coli)	- 1 próba pieczywo chrupkie żytnie ekstrudowane
10 prób	1 próba

W 2021 roku liczba kwestionowanych prób w porównaniu do 2020 roku uległa zmniejszeniu. Zakwestionowano ogółem 1 próbę w kierunku badań fizykochemicznych. Środki spożywcze o nieodpowiedniej jakości zdrowotnej to pieczywo chrupkie żytnie ekstrudowane zakwestionowane ze względu na przekroczenie zawartości akryloamidu. W badanej próbce stwierdzono przekroczoną zawartość akryloamidu na poziomie $485 \pm 110 \mu\text{g/kg}$, co jest niezgodne z wymaganiami załącznika IV do rozporządzenia Komisji (UE) 2017/2158 z dnia 20 listopada 2017 r. ustanawiającego środki łagodzące i poziomy odniesienia służące ograniczeniu obecności akryloamidu żywności, w przeliczeniu na zawartość składników, których dotyczy, gdzie najwyższy dopuszczalny poziom akrylamidu wynosi $350 \mu\text{g/kg}$. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni zgłosił w systemie RASFF Powiadomienie Alarmowe produkt pn. „PANO” Pieczywo chrupkie żytnie ekstrudowane o numerze partii: 08.2022/25MB3OK1 i terminie przydatności do spożycia: 08.2022 r. wyprodukowany dla Jeronimo Martins Polska S.A. ul. Żniwna 5, 62-025 Kostrzyn przez Tovago G.P. Wapniarscy Sp. j. ul. Poznańska 83, 62-040 Puszczykowo.

12. Znakowanie środków spożywczych

Podczas urzędowych kontroli sanitarnych przeprowadzanych w nadzorowanych obiektach sprawdzano prawidłowość znakowania środków spożywczych zgodnie z obowiązującym aktami prawnymi. W wyniku podjętych działań kontrolnych stwierdzano nieprawidłowości.

Wykryte niezgodności wynikające z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawnych skutkowało prowadzeniem postępowania administracyjnego i wydawaniem decyzji administracyjnych. W 2021 roku zostało wszczętych 5 postępowań administracyjnych związanych między innymi z niewłaściwym oznakowaniem lub brakiem oznakowania środków spożywczych. Wydano 4 decyzje administracyjne dotyczące znakowania środków spożywczych, natomiast w jednym z obiektów umorzono postępowanie administracyjne z uwagi na zrealizowanie zaleceń protokołu przed wydaniem decyzji administracyjnej.

Najczęściej stwierdzanymi uchybieniami w znakowaniu środków spożywczych były:

- brak oznakowania środków spożywczych (brak identyfikacji dostawcy, głównie w zakładach żywienia zbiorowego i sklepach spożywczych na produktach mrożonych oraz wprowadzanych do obrotu jako luz);
- nieczytelne oznakowanie środków spożywczych opakowanych, głównie terminy przydatności do spożycia;
- brak oznakowania środków spożywczych wprowadzanych do obrotu w opakowaniach jednostkowych;
- błędnie oznakowanie pierogów wprowadzanych do obrotu w zakresie określenia wartości odżywczej, warunków przechowywania, gramatury produktu, propozycji przygotowania do spożycia, brak informacji nt. znakowania wartością odżywczą.

Brak oznakowania na wprowadzanych do obrotu środkach spożywczych

13. GMO

W 2021 r. PSSE we Wrześni nie została uwzględniona w planie poboru prób do badania żywności w kierunku wykrywania organizmów genetycznie zmodyfikowanych.

Podczas przeprowadzanych urzędowych kontroli w zakładach produkcyjnych zwracano szczególną uwagę na surowce wykorzystywane do produkcji, które mogą stanowić żywność genetycznie modyfikowaną. W takim, też zakresie skontrolowano Poznańskie Zakłady

Zielarskie Herbapol S.A. GMO ul. Gen. Sikorskiego 23 we Wrześni, gdzie przedstawiono dokument potwierdzający pochodzenie surowca Karczocha Zwyczajnego, który nie został wyprodukowany z nasion GMO – Świadectwo Pochodzenia Surowca.

14. Suplementy diety

Do zadań Higieny Żywności i Żywienia jest również nadzór nad suplementami diety, środkami spożywczymi wzbogacającymi, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego.

Pod nadzorem Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu wrzeńskiego znajduje się 1 zakład (Herbapol) produkujący komponenty do suplementów diety oraz 37 obiektów wprowadzających do obrotu suplementy diety, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środki spożywcze wzbogacające, z czego 19 obiektów to apteki oraz 2 obiekty zajmują się sprzedażą wysyłkową i przez Internet.

W 2021 r. skontrolowano 7 obiektów:

- 1 siłownię w związku ze złożonym wnioskiem o zatwierdzenia zakładu,
- 5 aptek w związku z wycofaniem produktu z obrotu objętego powiadomieniem RASFF,
- 1 sklep z suplementami diety w związku z poborem prób.

Z przedmiotowych działań sporządzane są miesięczne sprawozdania dotyczące nadzorowania ww. środków spożywczych w obiektach, z powiadomień GIS oraz sprzedaży internetowej. Zgodnie z planem poboru prób na 2021 r. pobrano 1 próbę suplementów diety w kierunku badania obecności substancji dodatkowych badana próbka nie została zakwestionowana.

W 2021 roku oceniono 38 środków spożywczych w zakresie zgodności oznakowania z obowiązującymi przepisami prawnymi:

- oceniono 15 suplementów diety w trakcie urzędowych kontroli w nadzorowanych obiektach;
- oceniono 12 suplementów diety oferowanych na stronach internetowych.

Zakład Produkcyjny Herbapol Września

15. RAPID ALERT SYSTEM FOR FOOD AND FEED - RASFF

W ramach systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt – otrzymano w 2021r.:

- 32 powiadomienia ALERT
- 8 powiadomień typu NEWS

W 2021r. powiadomienia w systemie RASFF alarmowe odnośnie żywności dotyczyły głównie obecności bakterii Salmonella w świeżym mięsie drobiowym oraz obecności tlenku etylenu wykorzystywanego w produkcji żywności. Odnotowano mniej zgłoszeń – w systemie RASFF alarmowych i news dotyczących materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W każdym przypadku zgłoszeń w systemie RASFF podjęto odpowiednie działania mające na celu szybkie reagowanie tj. przeprowadzano kontrole sanitarne – interwencyjne. O każdych podjętych czynnościach informowano na bieżąco Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu.

16. RAPEX

Na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej we Wrześni nie ma zakładów produkujących kosmetyki. Niemniej jednak działając w systemie RAPEX śledzono czy pojawiają się zgłoszenia mające na celu wyeliminowanie z obrotu produktów kosmetycznych. W 2021 r. nie pobrano do badań laboratoryjnych prób kosmetyków do badań mikrobiologicznych. Nie posiadamy pod nadzorem zakładów produkujących kosmetyki, natomiast nadzorujemy 4 obiekty obrotu kosmetykami. Z dniem 01.07.2021 r. zadania związane z nadzorem nad produktami kosmetycznymi realizowane są przez Oddział Higieny Pracy.

17. Nadzór nad przedmiotami użytku. Jakość zdrowotna przedmiotów użytku

Na terenie powiatu wrzesińskiego wybudowano zakład produkcyjny prowadzący działalność w zakresie produkcji folii przeznaczonej do kontaktu z żywnością. Zakład ten otrzymał 13 lipca 2012 r. decyzję zatwierdzającą na prowadzenie działalności. W 2021 r. nie przeprowadzono kontroli w zakładzie.

Dodatkowo pod nadzorem znajduje się 15 obiektów wprowadzających do obrotu materiały i wyroby do kontaktu z żywnością (5 magazynów hurtowych i 10 sklepów).

Zgodnie z planem poboru prób na 2021 r. pobraliśmy 3 próby przedmiotów użytku w tym 1 próbę wyrobów wykonanych z tworzyw sztucznych w kierunku oceny organoleptycznej oraz 2 próby przyborów kuchennych z poliamidu w kierunku migracji specyficznej. Otrzymane sprawozdania potwierdziły odpowiednią jakość pobranych wyrobów.

Zakład Produkcji Foli „FLEX” ul. Gen. Sikorskiego, Wrześni

18. Ocena sposobu żywienia

W 2021 roku dokonano 4 teoretyczne oceny sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego (zestawienia dekadowe). Jedna ocena dotyczyła bloku żywienia w szpitalu w systemie cateringowym, 2 oceny odnosiły się do stołówek szkolnych, natomiast 1 ocena przeprowadzona była w stołówce szkolnej działającej w systemie cateringowym. W wyniku przeprowadzonych ocen stwierdzono nieprawidłowości w 1 jadłospisie odnośnie żywienia w szpitalu, które dotyczyły braku białka pełnowartościowego w jednym z głównych posiłków, braku ryb i przetworów rybnych oraz braku roślin strączkowych suchych w dekadzie. W związku z powyższym poinformowano o tym fakcie stronę i zalecono modyfikację jadłospisu.

Ocenę jadłospisów stołówek szkolnych przeprowadzono w oparciu o „Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach”.

W większości placówki oświatowo – wychowawcze działają w systemie cateringowym, gdzie nie przygotowuje się żywności i gotowe posiłki dostarczane są przez firmy zewnętrzne, które to odpowiadają za ich jakość.

19. Współpraca z innymi jednostkami.

a) **Inspekcja Weterynaryjna** -podpisane 13 grudnia 2007 roku Porozumienie Ramowe pomiędzy Powiatowym Lekarzem Weterynarii i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym zostało zaktualizowane 15 października 2015 r. poprzez wprowadzenie aneksu nr 1 dzięki, któremu poszerzono i uściślono współpracę między inspekcjami. Kolejną aktualizację Porozumienia Ramowego przeprowadzono 16 listopada 2018 r.

W 2021 r. współpraca polegała m.in. na :

- uzyskiwaniu danych z bazy weterynaryjnej i na wzajemnym przekazywaniu decyzji zakazujących;
- informowaniu Inspekcji Weterynaryjnej o stwierdzonych nieprawidłowościach wynikających z przeprowadzonych urzędowych kontroli, w tym o postępowaniu z odpadami pochodzenia zwierzęcego kategorii III;
- wzajemne informowanie się o wynikach badań laboratoryjnych wskazujących jakość środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego mogących mieć wpływ na zdrowie ludzi, w tym w ramach zgłoszonego w systemie RASFF;
- przeprowadzanie wspólnych kontroli w zakładach podlegających wspólnemu nadzorowi (zakłady garmażeryjne, targowisko);
- wspólne kontrole w związku z przypadkami afrykańskiego pomoru Świn (ASF);
- aktualizowanie listy zakładów znajdujących się pod nadzorem organów PIS oraz organów IW na terenie powiatu;
- informowaniu o zlikwidowanych obiektach będących pod wspólnym nadzorem
- przeprowadzono wspólnie z przedstawicielem Powiatowego Inspektoratu Weterynarii we Wrześni 2 kontrole w związku z otrzymanym pismem Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu dotyczącym bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników zatrudnionych na fermach drobiu w kontekście ryzyka związanego z możliwością zakażenia wirusem H5N8.

b) **Powiatowa Komenda Policją** -. w związku z wystąpieniem stanu epidemii wzmocniono wspólnie z Policją kontrole w zakresie przestrzegania obostrzeń w obiektach handlowych wynikających z wprowadzonego rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii w Polsce;

c) **Straż Miejska** – wspólne kontrole obiektów w zależności od zgłaszanych potrzeb;

d) **Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa – oddział we Wrześni oraz Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska oddział w Koninie** -przeprowadzono wspólne kontrole w gospodarstwach rolnych u producentów produkcji pierwotnej;

e) **środki masowego przekazu** w zakresie informacji dotyczących aktualnych zagadnień z zakresu żywności i żywienia. W związku z rozpoczynającym się sezonem grzybowym zamieszczono artykuł na stronie internetowej informujące o zasadach zbierania grzybów oraz, że pracownicy Inspekcji Sanitarnej posiadający uprawnienia grzyboznawcy i pełnią dyżur w stacji, udzielając informacji i porad na temat grzybów. W roku 2021 udzielano 21 porad dotyczących oceny grzybów. Wystawiono 15 atestów na grzyby świeże tj. Borowik szlachetny, Podgrzybek brunatny, Mleczaj rydz, Maślak zwyczajny i Maślak żółty, Koźlarz babka. W czasie trwania sezonu grzybowego pracownicy PSSE we Wrześni mający uprawnienia grzyboznawcy przeprowadzali wspólne kontrole z Policją na targowisku miejskim we Wrześni w celu sprawdzenia, czy osoby wprowadzające do obrotu grzyby świeże posiadają odpowiedni atest na sprzedawane grzyby świeże. Zarządca targowiska zgodnie z regulaminem targowiska sprawdza, czy osoby handlujące świeżymi grzybami posiadają wymagane dokumenty.

W 2021r. na terenie objętym nadzorem przez PSSE we Wrześni nie zanotowano ognisk zatruc pokarmowych w obiektach żywienia zbiorowego. Od kilku lat zatrucia pokarmowe ograniczają się do ognisk w warunkach domowych.

W celu zwiększenia bezpieczeństwa sanitarnego i przeciwepidemicznego należy:

- kontynuować działania poprawiające stan sanitarny zakładów żywnościowo – żywieniowych poprzez kontrolowanie wprowadzania Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej,
- wzmóc nadzór nad obiektami żywności i żywienia, które ze względu na dużą produkcję i obrót żywności przekładają się na dużą liczbę konsumentów, ze szczególnym uwzględnieniem tych obiektów, które zlokalizowane są na szlakach turystycznych,
- sprawdzać postęp wdrażania systemu bezpieczeństwa żywności HACCP,
- wzmóc nadzór nad postępowaniem z odpadami pochodzenia zwierzęcego kategorii III,
- przeciwdziałać rozprzestrzenianiu się zakażeniu Sars Co-V-2.

VI. Warunki sanitarno – higieniczne środowiska pracy

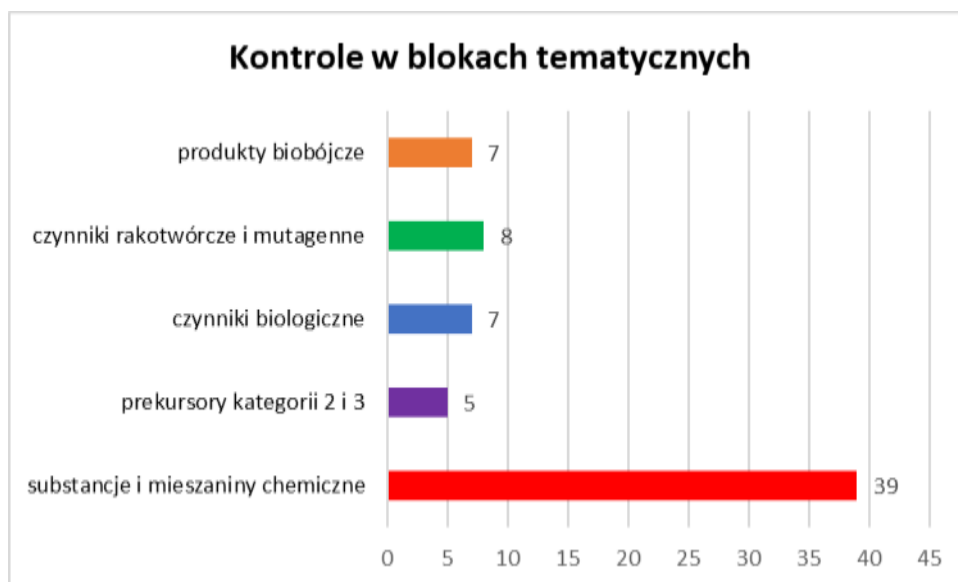

W roku 2021 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni /PPIS/ obejmował swym nadzorem 256 zakładów pracy, zatrudniających ogółem 13833 osoby, z których w dalszym ciągu zdecydowaną większość stanowiły zakłady zatrudniające do 50 osób.

W roku 2021 kontrolą objęto 46 zakładów pracy, przeprowadzając w nich 52 kontrole. Zakres przedmiotowy kontroli obejmował podobnie jak w latach ubiegłych: przegląd i ocenę warunków pracy oraz zaplecza sanitarno-technicznego; produkcję, stosowanie oraz wprowadzanie do obrotu substancji i mieszanin chemicznych; szkodliwe czynniki biologiczne; produkty biobójcze; prekursory, a także ewidencjonowano substancje i procesy rakotwórcze występujące w środowisku pracy.

Rok 2021 to kolejny rok szczególny w pracy inspekcji sanitarnej w okresie trwającej epidemii COVID – 19. Był kontynuacją nowych zadań i obowiązków, jakie zostały wniesione w roku 2020 do zakresu realizowanej pracy przez pracowników pionu higieny pracy. Zakłady pracy w związku z panującą sytuacją epidemiczną miały obowiązek wprowadzenia i stosowania dodatkowych działań i środków zapobiegawczych, w celu zapobiegania lub przynajmniej minimalizowania rozprzestrzeniania się epidemii wywołanej zakażeniem wirusem SARS-CoV-2. Kontrole podmiotów potwierdziły wywiązanie się pracodawców z ciężącego na nich obowiązku - w zakładach pracy funkcjonowały i były przestrzegane wytyczne wprowadzone w związku z epidemią COVID-19, uwzględniające istotne informacje związane z zapobieganiem rozprzestrzeniania się koronawirusa, poprzez stosowanie właściwych środków bezpieczeństwa i kontroli pozwalających bezpiecznie pracować i jednocześnie

zapobiegać możliwości rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 w środowisku pracy. W każdym zakładzie pracy dostępne były płyny do dezynfekcji rąk, maseczki jednorazowego użytku oraz w miarę możliwości zachowywany był co najmniej 1,5 metrowy dystans. Również pracownicy pionu higieny pracy nieśli pomoc w realizowaniu codziennych zadań w pionie epidemiologii, wynikających ze stanu epidemii.

Z powyższego wykresu jednoznacznie wynika, że podobnie jak latach ubiegłych najwięcej kontroli w powiecie przeprowadzono w ramach nadzoru nad substancjami i mieszaninami chemicznymi.

W roku 2021 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni w ramach nadzoru bieżącego w zakresie Higieny Pracy wydał ogółem 10 decyzji:

- 2 decyzje merytoryczne,
- 2 przedłużające,
- 3 o umorzeniu,
- 3 decyzje płatnicze.

Decyzje merytoryczne zawierały łącznie 2 nakazy, które dotyczyły obniżenia najwyższego dopuszczalnego stężenia czynników chemicznych (NDS) do obowiązującej normy higienicznej.

Nie wydano w roku sprawozdawczym żadnej decyzji w zakresie prekursorów, detergentów w zakresie produktów biobójczych, czynników biologicznych oraz czynników rakotwórczych i mutagennych. Pracodawcy coraz większą uwagę przywiązują do problematyki bezpieczeństwa i higieny pracy w swoich zakładach, starając się realizować na bieżąco podstawowe obowiązki wynikające z obowiązujących przepisów prawnych w tym zakresie.

Czynniki szkodliwe w środowisku pracy

Z ewidencji narażonych prowadzonej w formie monitoringu wynika, że przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń (NDS/NDN) czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy występują w powiecie wrzesińskim ogółem w 41 zakładach pracy. Liczba narażonych pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia w powiecie wrzesińskim to 972 osoby, a więc w porównaniu z rokiem poprzednim (887 osób) narażenie wzrosło. Związane jest to z powstaniem nowych zakładów pracy – tworzeniem nowych stanowisk pracy.

Liczbę narażonych pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia w zakładach pracy objętych nadzorem na przestrzeni ostatnich trzech lat przedstawia załączona tabela.

Czynnik szkodliwy	Liczba osób narażonych w		
	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Czynniki chemiczne	3	3	3
Hałas	765	838	922
Pyły	0	0	1
Mikroklimat gorący/ zimny	8	19	19
Drgania mechaniczne	21	21	18
Promieniowanie optyczne	20	20	20
Liczba osób narażonych na 1-n czynników	814	887	972

Pracodawcy w miarę swoich możliwości starają się poprawiać warunki pracy w zakładach. Zapewniają pracownikom ochrony indywidualne /np. ochronniki słuchu, maski przeciwpyłowe itp./ oraz stosują zmiany organizacyjne, typu zmniejszenie czasu ekspozycji pracownika na działanie czynnika szkodliwego /np. hałasu/; posiadają i starają się realizować programy walki z hałasem lub z wibracją oraz starają się ograniczać do minimum liczbę osób pracujących w narażeniu. Zapewniają pracownikom dostęp do informacji o wynikach pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia i ryzyku zawodowym oraz zapewniają opiekę lekarską przez lekarzy medycyny pracy. Kontrole sanitarne potwierdziły również w tym roku, że pracownicy są coraz bardziej świadomi skutków zagrożeń wynikających z pracy przez nich wykonywanej, dlatego też w trosce o swoje zdrowie chętnie korzystają z zabezpieczeń jakie oferuje im pracodawca.

Na terenie powiatu wrzesińskiego w 2021 r. w **jednym zakładzie pracy** uległy poprawie warunki pracy pracowników w zakresie przekroczeń normatywów higienicznych.

Poprawiono warunki pracy 14 osobom /obniżono do wartości niższej od wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia czynniki chemiczne na stanowiskach pracy/.

Poprawa warunków pracy związana była przede wszystkim z dokonaniem przeglądu i modernizacją wentylacji poprzez zamontowanie odpowiedniego systemu filtrów wentylacyjnych.

Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi w powiecie wrzesińskim.

W ewidencji PSSE znajdują się obecnie 64 zakłady pracy (w 2020 r. - 37 zakładów) /w tym 18 stacji paliw/, w których występują czynniki rakotwórcze. Wzrost liczby zakładów związany jest z nowelizacją rozporządzenia o czynnikach rakotwórczych, gdzie wszystkie pyły drewna (wcześniej były tylko pyły drewna twardego) zostały zaklasyfikowane do procesów rakotwórczych. W 2021 r. kontrole przeprowadzono w 8 zakładach pracy. Ogółem pracowało w 2021 r w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi **485 osób /w tym 197 kobiet/**.

Wszystkie te osoby **stanowiły jedynie liczbę osób w kontakcie – ekspozowanych,** i nie pracowały w warunkach przekroczonych NDS. Podczas kontroli w 2021 r. spotkano się z następującymi czynnikami rakotwórczymi: pyły drewna, tlenek etylenu, formaldehyd, dichromian(VI)sodu, dichromian(VI)potasu, siarczan niklu sześciowodny, sześciowodny chlorek niklu, siarczan kobaltu, azotan kobaltu, cytostatyki oraz promieniowanie jonizujące.

W roku 2021 w żadnym z kontrolowanych obiektów nie stwierdzono uchybień w zakresie nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi, wobec czego nie wydano żadnej decyzji dotyczącej czynników rakotwórczych lub mutagennych.

Zakłady w dalszym ciągu poprawiają stan bezpieczeństwa przy pracy z czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi poprzez:

- ograniczanie do niezbędnego minimum liczby pracowników mających kontakt z czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi;
- zapoznanie z kartami charakterystyki substancji lub preparatów rakotwórczych lub mutagennych stosowanych w działalności zawodowej;
- zapoznanie pracowników z oceną ryzyka zawodowego na stanowisku pracy; zapewnienie prawidłowego oznakowania stanowisk pracy, na których występuje kontakt z czynnikami rakotwórczymi oraz zaopatrzenie w instrukcje bezpiecznej pracy;
- wyposażenie pracowników w środki ochrony indywidualnej;
- wprowadzenie zakazu spożywania posiłków w miejscach kontaktu z czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi.

W roku sprawozdawczym nie stwierdzono chorób zawodowych wywołanych czynnikiem rakotwórczym lub mutagennym.

Chemia - Nadzór nad substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi

W 2021 r. ogółem przeprowadzono 39 kontroli w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym:

Dystrybucja

Na terenie powiatu wrzesińskiego w 2021 r. skontrolowano **5 podmiotów wprowadzających** do obrotu produkty chemiczne /2 formulatorów oraz 3 dystrybutorów/. We wszystkich tych podmiotach przeprowadzono **ogółem 5 kontroli**. Kontrolowano w nich karty charakterystyki i oznakowanie dla losowo wybranych produktów chemicznych wprowadzanych do obrotu.

Ocenie zostało poddanych 5 produktów chemicznych niebezpiecznych. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości, wobec czego PPIS we Wrześni **nie wydał decyzji** na niniejsze podmioty w zakresie wprowadzania do obrotu substancji i mieszanin chemicznych. Również w roku sprawozdawczym nie spotkano się z problemem braku kart charakterystyki u dystrybutorów. Kontrolowane podmioty zaopatrywały się w produkty niebezpieczne u producentów krajowych lub w dużych hurtowniach krajowych i podczas zakupu chemikaliów bez problemu otrzymywały karty. Podmioty te były więc wprowadzającymi końcowymi w łańcuchu dostaw i nie miały wpływu na błędy zawarte w kartach

charakterystyki czy też w oznakowaniu. W przypadku pojawienia się w trakcie kontroli powyższych problemów PPIS we Wrześni kontaktuje się bezpośrednio telefonicznie z osobami odpowiedzialnymi, celem podjęcia działań prowadzących do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub też wystosowuje pisma do właściwych terenowo inspektorów sanitarnych z prośbą o podjęcie działań w powyższym zakresie i wyegzekwowanie poprawnych kart charakterystyk i etykiet od podmiotów, które jako pierwsze wprowadzają do obrotu niebezpieczne substancje lub mieszaniny i zgodnie z obowiązującymi przepisami spoczywa na nich odpowiedzialność w tej kwestii.

Stosowanie

W 2021 r. na terenie powiatu wrzesińskiego **33 podmioty gospodarcze** stosowały w działalności zawodowej substancje i mieszaniny niebezpieczne/. W obiektach tych przeprowadzono **ogółem 34 kontrole**, w trakcie których sprawdzano karty charakterystyki oraz oznakowanie dla losowo wybranych produktów chemicznych. W przypadkach, gdy stosujący posiadali nieprawidłowe karty charakterystyk oraz błędnie oznakowane produkty niebezpieczne kierowano w tej sprawie pisma informujące do właściwych terenowo inspektorów sanitarnych, że producent/dystrybutor z ich terenu wprowadza do obrotu produkty niebezpieczne bez prawidłowych kart i niewłaściwie oznakowane, prosząc o podjęcie działań w tym zakresie i powiadomienie o wynikach kontroli /stwierdzono to w 2 kontrolowanych obiektach/. U **1 stosującego** spotkano **karty charakterystyki niezgodne z obowiązującymi przepisami**, zakwestionowano je **dla 1 produktu**. Natomiast z problemem **niewłaściwego oznakowania zetknięto się w 1 zakładzie** pracy, kwestionując je dla **1 produktu** niebezpiecznego. Nie spotkano się w 2021 r. z problemem **braku kart charakterystyki** u dalszych użytkowników. Nie wydano **również decyzji w zakresie stosowania** substancji i mieszanin chemicznych.

Prekursory w powiecie wrzesińskim

Na terenie działalności PPIS we Wrześni **nie ma producentów** prekursorów kategorii 2 i 3. **Również nie było w 2021 r. importerów i eksporterów prekursorów kategorii 2 i 3.** W powiecie są jedynie dystrybutorzy oraz podmioty stosujące je w działalności zawodowej. W 2021 r. u jednego dystrybutora spotkano aceton - prekursor kat. 3.

Stosowanie: w 4 zakładach pracy stosowano w 2021 r. prekursory kategorii 3 /kwas siarkowy(VI), kwas chlorowodorowy, aceton/ oraz jeden z nich stosował w swojej działalności zawodowej prekursor kategorii 2 (nadmanganian potasu).

W roku 2021 w ramach **nadzoru nad prekursorami kategorii 2 i 3 (stosownie i obrót) przeprowadzono 5 kontroli**. Ogółem kontakt z prekursorami w 2021 r. miały 73 osoby.

W zakresie prekursorów PPIS we Wrześni **nie wydał decyzji** w roku sprawozdawczym.

Produkty biobójcze w powiecie wrzesińskim

Na terenie powiatu wrzesińskiego jest **1 podmiot będący producentem i jednocześnie dystrybutorem produktów biobójczych** /odpowiedzialny za pierwsze wprowadzenie i zobowiązany do uzyskania pozwolenia/. Są to impregnaty do drewna. **Podmiot ten został skontrolowany w roku 2021**. Dla wszystkich produktów biobójczych zakład uzyskał decyzje z Ministerstwa Zdrowia pozwalające na obrót tymi produktami. Posiada również prawidłowe karty charakterystyki dla tych preparatów oraz zapewnia właściwe ich oznakowanie, zgodne i spójne z kartą charakterystyki oraz danymi zawartymi w pozwoleniach na obrót.

Ponadto w ewidencji PPIS jest w powiecie wrzesińskim 12 podmiotów odpowiedzialnych za wprowadzenie do obrotu produktów biobójczych /nie są to jednak podmioty, które jako pierwsze wprowadzają do obrotu produkty biobójcze/. W 2021 r. skontrolowano 2 obiekty tego typu. **W zakresie wprowadzania do obrotu przeprowadzono więc łącznie 3 kontrole**.

Stosowanie produktów biobójczych w 2021 roku w środowisku pracy stwierdzono w 4 zakładach pracy, **przeprowadzając w nich 4 kontrole**. Wykorzystywane były one w działalności zawodowej do dezynfekcji urządzeń, maszyn i pomieszczeń pracy oraz do sterylizacji sprzętu medycznego.

Ogółem w 2021 r. w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi (stosowanie oraz obrót) przeprowadzono **7 kontroli**. Kontakt z produktami biobójczymi **miały 72 osoby** (w tym 66 osób, które stosowały je w procesie pracy).

W zakresie produktów biobójczych **nie wydano żadnej decyzji** w roku 2021.

Czynniki biologiczne w powiecie wrzesińskim

W ewidencji PSSE Września jest **57 zakładów pracy**, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne. W roku 2021 **objęto kontrolą w zakresie szkodliwych czynników biologicznych 7 obiektów**. Wśród tych obiektów były między innymi: szpital, zakład produkujący żywność /piekarnia/, gospodarstwo rolne, zakłady drzewne - tartaki oraz zakłady zajmujące się gospodarką odpadami. W w/w obiektach przeprowadzono **7 kontroli**, które wykazały, że ogółem w kontakcie ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi **w roku 2021 pracowało 336 osób**, w tym: kontakt z 2 grupą zagrożenia czynnikami biologicznymi stwierdzono w 7 zakładach pracy, natomiast zawodowy kontakt z 3 grupą zagrożenia dotyczył 3 zakładów pracy.

Kontrole przeprowadzone w tych obiektach wykazały, że:

- pracodawcy starają się organizować procesy pracy w sposób pozwalający na uniknięcie lub przynajmniej zminimalizowanie uwalniania się szkodliwego czynnika biologicznego w miejscu pracy. W przypadku kontaktu z czynnikami biologicznymi III grupy zagrożenia prowadzone są rejestry prac oraz rejestry pracowników narażonych na działanie tych czynników. Rejestry te zawierają informacje wymagane obecnie obowiązującymi przepisami prawnymi;
- pracownicy są systematycznie szkoleni w zakresie bezpiecznej pracy ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi. Są zobowiązani do stosowania opracowanych i wdrożonych procedur bezpiecznego postępowania z czynnikami biologicznymi, dzięki którym m.in. zapewnia się właściwe warunki zbierania i usuwania odpadów; właściwą dezynfekcję sprzętu, narzędzi, powierzchni blatów roboczych i pomieszczeń pracy; zapewnia się właściwe postępowanie w razie awarii lub wypadku związanego z uwolnieniem się szkodliwego czynnika biologicznego oraz narażenia na szkodliwy czynnik biologiczny zakwalifikowany do grupy 3 zagrożenia. Jak do tej pory nie odnotowano w tych obiektach przypadku awarii w związku z uwolnieniem się do środowiska czynnika biologicznego;
- pracownikom zapewnia się odpowiednie środki ochrony indywidualnej, które stosują podczas wykonywanej pracy (odzież i obuwie robocze, ochrony układu oddechowego, rękawice ochronne). Zapewnia się również bezpieczne warunki niszczenia odzieży i środków ochrony indywidualnej /opracowane i stosowane procedury postępowania/. Wykonywane są na bieżąco badania lekarskie wstępne, okresowe i kontrolne, w których uwzględnia się narażenie na szkodliwe czynniki biologiczne. Jako profilaktykę, niektóre zakłady stosują szczepienia ochronne, np. przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, przeciwko tężcowi, itp.

W roku sprawozdawczym w żadnym z kontrolowanych obiektów nie stwierdzono uchybień w zakresie nadzoru nad czynnikami biologicznymi, wobec czego nie wydano żadnej decyzji dotyczącej czynników biologicznych.

W roku 2021 nie odnotowano choroby zawodowej spowodowanej występowaniem w środowisku pracy szkodliwego czynnika biologicznego.

Choroby zawodowe w powiecie wrzesińskim

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni w roku 2021 rozpatrywał 6 przypadków dokumentacji w przedmiocie choroby zawodowej. W związku z tym wydał w 2021 r. 3 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej (wszystkie dotyczyły poz.15

z wykazu chorób zawodowych) oraz 3 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (dotyczyły również poz. 15 z wykazu chorób - dla których wszczęto postępowania w 2020 r. lecz z uwagi na wniesienie przez osoby zainteresowane odwołania do Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi od orzeczeń lekarskich o braku podstaw do rozpoznania choroby zawodowej z prośbą o przeprowadzenie ponownego badania i wydanie orzeczenia w trybie odwoławczym. Prowadzone postępowania zostały zakończone w roku 2021 z uwagi na fakt, iż z przyczyn niezależnych od organu Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni nie otrzymał wcześniej stosownych orzeczeń lekarskich w niniejszej sprawie).

Przed wydaniem decyzji w przedmiocie choroby zawodowej przeprowadzono postępowania wyjaśniające, będące uzupełnieniem do przesłanej wcześniej dokumentacji pacjenta i oceny narażenia zawodowego.

Porównanie liczby chorób zawodowych stwierdzonych w powiecie w okresie trzech najbliższych lat obrazuje poniższa tabela.

Liczba chorób zawodowych stwierdzonych w powiecie wrzesińskim w latach 2019-2022

Numer choroby zawodowej	2019 r.	2020 r.	2021 r.
	Liczba przypadków	Liczba przypadków	Liczba przypadków
15	3	3	3
Razem:	3	3	3

Z niniejszej tabeli wynika, że na przestrzeni ostatnich trzech lat liczba stwierdzonych chorób zawodowych w powiecie wrzesińskim była na identycznym poziomie.

W 2021 r. na terenie powiatu wrzesińskiego nie stwierdzono żadnego przypadku choroby zawodowej z poz. 26 wykazu chorób „Choroby zakaźne lub pasożytnicze”. Sytuacja taka utrzymuje się już od wielu lat.

Nadzór nad środkami zastępczymi

W okresie 2021 roku nie stwierdzono w powiecie wrzesińskim podmiotów handlujących środkami zastępczymi. W związku z tym na terenie powiatu nie toczyło się żadne postępowanie administracyjne w zakresie środków zastępczych oraz nie było znamion wprowadzania do obrotu lub wytwarzania środków zastępczych.

Promocja Zdrowia w zakładach pracy

W 2021r. w ramach kontynuacji krajowego programu „*Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu*” zbieraliśmy jak co roku od zakładów pracy dane dotyczące przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995r o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, wypełniając kwestionariusz. Co miesiąc analiza ww. kwestionariuszy była przesyłana do HP WSSE - Poznań /zgodnie z planem przedsięwzięć na 2021 r./. Ogółem wypełniono niniejsze kwestionariusze w 40 zakładach pracy; we wszystkich zakładach obowiązywał całkowity zakaz palenia, lub też paliło się w wyznaczonych miejscach /z reguły na zewnątrz zakładu pracy/.

Podczas kontroli w zakładach pracy prowadzone są w dalszym ciągu rozmowy zachęcające pracodawców do wdrażania właściwych działań mających na celu ochronę zdrowia pracowników i zagwarantowanie bezpieczeństwa pracy drogą eliminacji lub przynajmniej minimalizacji ryzyka zawodowego. Udaje się zaobserwować widoczne efekty w tym zakresie w niektórych zakładach pracy. Pracodawcy coraz częściej szukają nowych rozwiązań i możliwości minimalizowania zagrożeń w swoim środowisku pracy.

Wnioski

Liczba stwierdzonych chorób zawodowych w powiecie wrzesińskim w 2021 r. była na identycznym poziomie jak przez ostatnie trzy lata.

Z ewidencji osób narażonych prowadzonej w formie monitoringu wynika, że ogólna liczba narażonych pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia w powiecie wrzesińskim w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła. Jest to wynik związany z powstaniem w naszym powiecie nowych zakładów pracy – tworzeniem nowych stanowisk pracy.

Pracodawcy starają się organizować procesy pracy w sposób pozwalający na uniknięcie lub przynajmniej zminimalizowanie uwalniania się szkodliwego czynnika biologicznego w miejscu pracy.

Nadal brak w powiecie osób narażonych na czynniki rakotwórcze. Zanotowano jedynie zdecydowany wzrost liczby osób pracujących w kontakcie (eksponowanych) z czynnikiem rakotwórczym z uwagi na wprowadzone zmiany do rozporządzenia o czynnikach rakotwórczych, gdzie wszystkie pyły drewna (wcześniej były tylko pyły drewna twardego) zostały zaklasyfikowane do procesów rakotwórczych. Pracodawcy ograniczają do niezbędnego minimum liczbę pracowników mających kontakt /eksponowanych/ z czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi.

VII. WARUNKI SANITARNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO WYCHOWAWCZYCH

1. Liczba placówek pod nadzorem (ogółem): **130 stałych**, w tym: 79 placówek stałych, 51 placówek wypoczynku dla dzieci i młodzieży:

- 9 żłobków,
- 4 kluby dziecięce,
- 23 przedszkola,
- 18 szkół podstawowych,
- 1 liceum ogólnokształcące,
- 12 zespołów szkół,
- 2 centra kształcenia zawodowego,
- 1 bursa,
- 1 placówka opiekuńczo- wychowawcza, (z pobytem całodobowym),
- 5 placówek wsparcia dziennego,
- 1 placówka wychowania pozaszkolnego,
- 2 placówki inne (szkoła językowa i szkoła muzyczna).

2. Ogólna liczba kontroli:

- 6 kontroli żłobków (2 kontrole sanitarne, 4 kontrole w związku z odbiorem),
19 kontroli przedszkoli;
- 23 kontrole szkół podstawowych (21 kontroli sanitarnych, 2 kontrole sprawdzające);
- 10 kontroli zespołów szkół;
- 2 kontrole placówek wsparcia dziennego (1 kontrola sanitarna, 1 kontrola sprawdzająca;
- 27 kontroli placówek letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży

(nie wyliczono kontroli prowadzonych w związku ze wzmożonym nadzorem nad placówkami oświatowo – wychowawczymi w zakresie przestrzegania obowiązujących obostrzeń zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, kontrole te zostały wykazane w pionie Epidemiologii).

3. Liczba załatwionych interwencji: 0

4. Liczba zamknięć / unieruchomień / wyłączeń z użytkowania obiektu lub jego części: 0

5. W 2021 r. wykonano następujące zadania:

Zadania wynikające z planu

Zadania	Komentarz
Opracowanie i przesłanie do WSSE w Poznaniu meldunku z wypoczynku zimowego dzieci i młodzieży w 2021r. oraz opracowanie i przesłanie do WSSE sprawozdania opisowego z oceny warunków sanitarno-higienicznych wypoczynku zimowego dla dzieci i młodzieży w 2021r.	Podczas trwających ferii zimowych w 2021 r. na terenie powiatu wrzesińskiego nie dokonano kontroli wypoczynku (w bazie wypoczynku zimowego na stronie: wypoczynek.men.gov.pl zarejestrowano 1 placówkę wypoczynku - wypoczynek ten nie odbył się). Sporządzono meldunek oraz sprawozdanie
Opracowanie i przesłanie do WSSE w Poznaniu meldunku z wypoczynku letniego dzieci i młodzieży w 2020r. oraz opracowanie i przesłanie do WSSE sprawozdania opisowego z oceny warunków sanitarno-higienicznych wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży w 2021r.	Podczas trwania przerwy wakacyjnej nadzorowano warunki panujące w placówkach wypoczynku na terenie powiatu wrzesińskiego. Informacje nt. formy i czasu trwania turnusów uzyskiwano z elektronicznej bazy wypoczynku umieszczonej na stronie MEN. Kontrolą objęto 27 placówek. W okresie wakacyjnym opracowano 5 meldunków. Zawarto w nich ocenę warunków higieniczno-sanitarnych informacje zawierające działalność represyjną wobec placówek oraz opis warunków panujących w placówkach.
Opracowanie, analiza i przesłanie do WSSE w Poznaniu informacji nt. posiadania certyfikowanych mebli szkolnych i sprzętu sportowego.	Informacje zbierano podczas prowadzonych kontroli sanitarnych w placówkach przez cały rok 2021. Szczegółowe informacje ujęto w sporządzonym sprawozdaniu.
Opracowanie, analiza i przesłanie do WSSE w Poznaniu informacji o stanie przygotowania szkół do nowego roku szkolnego 2021/2022.	Oceny dokonano na podstawie kontroli przeprowadzonych w 8 placówkach szkolnych. Kontroli podlegał stan przygotowania placówek do nowego roku szkolnego m.in. powierzchnia w salach zajęć przypadająca na 1 ucznia, zapewnienie wentylacji standardy dostępności do urządzeń sanitarnych dla uczniów, warunki prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, zapewnienie opieki zdrowotnej w szkole, rodzaj i zakres przeprowadzonych remontów , prac konserwatorskich i porządkowych przeprowadzonych podczas przerwy wakacyjnej. Informacje zawarto w sporządzonych sprawozdaniach
Aktualna sytuacja w zakresie realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w powiecie wrzesińskim w zakresie higieny dzieci i młodzieży	Informacje nt. przestrzegania ustawy zbierano podczas prowadzonych kontroli sanitarnych w będących pod nadzorem placówkach, przesyłano comiesięczne informacje z danego zakresu do WSSE w Poznaniu
Opracowanie i przesłanie do WSSE w Poznaniu sprawozdania z działalności w zakresie higieny dzieci i młodzieży za 2020r.	Sprawozdania z zakresie pionu HdIM przesłano do WSSE w Poznaniu.
Opracowanie i przesłanie do WSSE w Poznaniu sprawozdania opisowego z działalności w zakresie higieny dzieci i młodzieży za 2020r.	W sprawozdaniu zawarto m.in. zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek, charakterystykę placówek, zestawienia porównawcze z rokiem ubiegłym, realizację zadań problemowych/.

Zadania, które nie wynikają z planu

Zadania	Komentarz
Ocena stanu sanitarnego obiektów przed sezonem 2021 r.	Przeprowadzono ocenę przygotowania obiektów do wypoczynku w formie wyjazdowej oraz miejsc wykorzystywanych przez turystów
Ocena wdrożenia wytycznych zmniejszających ryzyko zakażenia podczas pobytu na wypoczynku dzieci i młodzieży podczas trwania epidemii COVID-19	Ocen dokonano podczas kontroli placówek wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży.

6. Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek.

Rodzaj placówki		Liczba placówek							
		nowo od- danych w nowych obiektach	nowo otwartych w obiektach istniejących	zlikwid- owanych	po remontach general- nych	z nowo od- danymi obiektami sportowymi	z moder- nizowa- nymi blokami sporto- wymi	z nowo otwartymi blokami żywienia	z moder- nizowa- nymi blokami żywienia
		1	2	3	4	5	6	7	8
Żłobki	1	1	2	0	0	0	0	0	0
Przedszkola	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Szkoły Podstawowe	3	0	0	0	0	0	0	0	0
Licea ogólnokształcące	4	0	0	0	0	0	0	0	0
Technika	5	0	0	0	0	0	0	0	0
Szkoły Branżowe I st.	6	0	0	0	0	0	0	0	0
Szkoły Branżowe II st.	7	0	0	0	0	0	0	0	0
Zespoły szkół	8	0	0	0	0	0	0	0	0
Szkoły Wyższe	9	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe placówki	10	0	0	0	0	0	0	0	0
OGÓLEM	11	3	1	0	0	0	0	0	0

7. Charakterystyka placówek:

Ze względu na trwającą od marca 2020r epidemię Covid-19 kontrolą sanitarną objęto tylko część będących pod nadzorem obiektów. Objęte nadzorem placówki stałe w powiecie wrzesińskim posiadają podłączenie do wodociągów miejskich lub gminnych. Wszystkie placówki posiadają dostęp do bieżącej, ciepłej wody w sanitariatach. Standardy dostępności

do urządzeń sanitarnych zachowane są we wszystkich placówkach. W tej kwestii brano pod uwagę najliczniejszą liczbę uczniów/dzieci przebywających jednocześnie w placówkach. Spośród 46 objętych kontrolą placówek pod względem warunków do utrzymania higieny osobistej podłączenie do sieci kanalizacyjnej posiada 30 placówek, 11 placówek wyposażonych jest w szambo, natomiast 5 placówek posiada przydomowe oczyszczalnie ścieków. Nadzorowane w powiecie wrzesińskim placówki nauczania i wychowania nie posiadają ustępów zewnętrznych. Sanitariaty usytuowane są wewnątrz budynków są wyposażone w bieżącą ciepłą i zimną wodę.

Nie odnotowano budynków nieprzystosowanych do pełnionej funkcji.

Wykaz placówek z sanitariatami zewnętrznymi

Nazwa placówki	Działania podjęte celem likwidacji sanitariatów zewnętrznych	Przewidywany termin likwidacji
0	0	0

Wykaz placówek w złym stanie technicznym

Nazwa placówki	Krótki opis
0	0

W 2021r. poprawiono: stan techniczny nawierzchni placu zabaw w Samorządowej Szkole Podstawowej w Marzeninie (wydano 1 decyzję zmieniającą termin wykonania, decyzja ta w roku 2021 została wyegzekwowana).

Powstał 1 żłobek w obiekcie nowo oddanym, 2 żłobki w obiektach już istniejących oraz kolejne miejsce żłobka już istniejącego w obiekcie istniejącym (wydano 4 decyzje potwierdzające spełnienie warunków sanitarno-higienicznych).

W roku 2021 r. wydano 2 nowe decyzje merytoryczne nakazujące poprawę stanu technicznego i sanitarno-higienicznego ciągów komunikacyjnych w budynku szkoły, wyposażenia pomieszczeń sanitarnych w szkole oraz pomieszczeń do prowadzenia wychowania fizycznego w szkole.

8. Warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania i wychowania

ROK	Liczba oddziałów objętych oceną	Stwierdzono nieprawidłowości w zakresie*:		Stwierdzono nieuwzględnienie zaleceń w zakresie*:			
		równomiernego rozłożenia zajęć dydaktycznych w poszczególnych dniach tygodnia					
		A	B	C	D	E	F
		zajęcia nie rozpoczynają się o stałej porze	różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia wynosi więcej niż 1 godzina	Nie uwzględniono w każdym dniu zajęć z elementami ruchu	Przestrzegania limitu godzin w danym dniu	zdwojenie godzin danego przedmiotu więcej niż 1 raz w tygodniu i/lub zdwojenie godzin lekcji w ciągu dnia pracy ucznia z 2 lub więcej przedmiotów	przerwy międzylekcyjne 5 minutowe i/lub brak przerw 20 minutowej lub 2 przerw 15 minutowych
2019	112	3	37	8	26	0	24
2020	23	0	3	0	1	0	0
2021	53	0	10	0	8	0	5

Porównawcze zestawienie stwierdzonych nieprawidłowości w poszczególnych zakresach w oddziałach w latach 2019-2021.

Uwaga: w tabeli podano liczbę oddziałów, w których stwierdzono nieprawidłowości w podanym zakresie.

Najczęściej występującymi nieprawidłowościami w poddanych ocenie rozkładach zajęć lekcyjnych w 2021r. są:

- nieuwzględnienie wymogu równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia (kol. B) tj. w kolejnych dniach tygodnia różnica liczby godzin lekcyjnych wynosiła 2 godziny,
- nieprzestrzeganie limitu godzin w danym dniu (kol. D) tj. w szkołach podstawowych limit był przekroczony o 1 godzinę lekcyjną (dotyczy to głównie klas VII i VIII),
- występowanie 5-cio minutowych przerw międzylekcyjnych w 1 szkole podstawowej.

W większości placówek szkolnych zajęcia lekcyjne odbywają się w trybie jednozmianowym, dwuzmianowość występuje głównie w placówkach miejskich. Uczniowie z objętych kontrolą sanitarną szkół mają możliwość spędzania przerw na placu rekreacyjnym lub na boisku szkolnym.

Uczniowie szkół wiejskich w zdecydowanej większości dowożeni są autobusami.

Podczas prowadzonych kontroli sanitarnych w placówkach przeprowadzono pomiary temperatury w salach zajęć oraz temperatury ciepłej wody w kranach w sanitariatach dla uczniów/dzieci. Pomiarami temperatury objęto 64 pomieszczenia pobytu dzieci i uczniów. Stwierdzono, że w objętych pomiarami pomieszczeniach zapewniono odpowiednią temperaturę. Temperatura pomieszczeń jest na bieżąco monitorowana przez nauczycieli (w salach lekcyjnych umieszczone są termometry). Pomiar ciepłej wody przeprowadzono przy 133 umywalkach w sanitariatach dla dzieci/uczniów. Do pomiarów używano termometru elektronicznego ST 9206. Pomiar wysokości przeprowadzono w 67 pomieszczeniach w placówkach stałych i w placówkach wypoczynku dla dzieci i młodzieży. Odległość kontenera na nieczystości stałe od drzwi i okien budynku ł się. zmierzono w 3 placówkach. Do pomiarów wysokości pomieszczeń i odległości miejsca składowania odpadów stałych użyto dalmierza laserowego Hilti PD 30.

W salach lekcyjnych w szkołach zapewniono miejsce na pozostawienie podręczników i przyborów szkolnych w przydzielonych szafkach lub na półkach.

Oceną dostosowania w mebli do wymagań ergonomii objęto stanowiska 104 dzieci /uczniów z 1 przedszkola i 3 szkół podstawowych. Stwierdzono, że objęte badaniami dzieci korzystają z prawidłowo dostosowanych do wzrostu stanowisk. Stoły i krzesła były prawidłowo zestawione. Meble były w dobrym stanie technicznym. Wychowawcy badanych grup/oddziałów sporządzają co najmniej 1 raz w roku szkolnym imienne listy dzieci/uczniów z wyróżnionym wzrostem i przypisanym numerem/kolorem stanowisk, z których powinni korzystać. W salach zajęć, w których brak do tej pory stołów i krzeseł z certyfikatami zamieszcza się właściwe oznakowania (kolory, numery) na meblach zgodnie z wymaganą Polską Normą dot. wymiarów funkcjonalnych mebli. Umożliwia to uczniom prawidłowy dobór stanowisk pracy podczas zajęć.

W roku 2021 nie przeprowadzono oceny obciążenia uczniów plecakami/tornistrami szkolnymi.

9. Opracowanie i stosowanie procedur przeciwepidemicznych COVID-19 w publicznych i niepublicznych placówkach oraz podczas zorganizowanego wypoczynku dzieci i młodzieży.

Podczas kontroli sanitarnych prowadzonych w 2021 r. w placówkach przedszkolnych, szkolnych i placówkach wypoczynku dla dzieci i młodzieży dokonano oceny przestrzegania wytycznych przeciwepidemicznych Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 19.11.2020r. dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkole podstawowej i innych form wychowania przedszkolnego oraz instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w okresie epidemii COVID-19, wytycznych MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz wytycznych GIS, MZ i MEN dla organizatorów wypoczynku letniego dzieci i młodzieży w 2021r. Stwierdzono, że dyrektorzy placówek i kierownicy posiadali opracowane procedury przeciwepidemiczne, według których odbywała się praca w placówkach. W placówkach wypoczynku na podstawie procedur przygotowano regulaminy pobytu dzieci i młodzieży na organizowanych turnusach. Procedury były uaktualniane na podstawie zmieniających się przepisów dot. zapobiegania i rozprzestrzeniania się choroby COVID-19. W miarę możliwości w placówkach przestrzegano zasady nie kontaktowania się dzieci / uczniów z poszczególnych grup/klas. Ograniczono do minimum przebywanie osób trzecich w obiektach. W obiektach odbywa się dezynfekcja powierzchni dotykowych (klamek, włączników, poręczy, stołów). W pomieszczeniach używane są odkurzacze piorące, parownice i zamglawiacze. W okresie przerwy wakacyjnej letniej przeprowadzono 27 ocen wdrożenia wytycznych zmniejszających ryzyko zakażenia podczas pobytu na wypoczynku dzieci i młodzieży. Stwierdzono, że organizatorzy posiadali opracowane procedury bezpieczeństwa w okresie epidemii COVID-19, regulaminy zawierające zasady bezpieczeństwa oraz oświadczenia rodziców o braku infekcji u dzieci. Obiekty były tylko do dyspozycji przebywających grup na wypoczynku lub zostały wydzielone obszary przebywania uczestników. Przestrzegano, aby powierzchnia na 1 uczestnika nie była mniejsza od wymaganej w wytycznych.

10. Dodatkowe informacje, dotyczące warunków pobytu dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo-wychowawczych:

- w związku z panującą epidemią Covid-19 placówki sukcesywnie wyposażane były w płyny dezynfekujące do rąk oraz w termometry do mierzenia temperatury ciała;
- w placówkach zorganizowano izolatki;
- w przypadku pojawienia się zakażenia na terenie placówek będących pod nadzorem pionu higieny dzieci młodzieży następował szybki kontakt z dyrekcją;
- nie odnotowano przypadków wszawicy wśród dzieci i uczniów;
- stwierdza się tendencje do odchodzenia w przedszkolach od leżakowania;

- w szkołach zapewnione są miejsca na podręczniki i przybory szkolne w postaci półek i indywidualnych szafek;
- zagęszczenie uczniów w salach zajęć w szkołach nie budzi zastrzeżeń, ławki szkolne w klasach ustawione są w odpowiedniej odległości od tablicy, zachowane są również odległości między stanowiskami pracy uczniów w pracowniach komputerowych;
- sanitariaty są wyposażone w środki higieniczne: papier toaletowy, mydło w dozownikach, w ręczniki papierowe oraz w instrukcje prawidłowego mycia rąk;
- w zakresie systemu wentylacyjnego pomieszczeń placówek nauczania i wychowania stwierdza się, iż starsze budynki szkolne, oddane do użytku przed 1980r. nie są w pełni wyposażone w system wentylacyjny. Rozwiązanie stanowią zamontowane w oknach wentylatory jak i wietrzenie podczas przerw pomieszczeń poprzez uchylanie okien;
- w zakresie stanu umeblowania i posiadanego sprzętu sportowego stwierdza się, że placówki nauczania i wychowania sukcesywnie są wyposażane w stoły, krzesła oraz sprzęt sportowy posiadające odpowiednie certyfikaty i atesty;
- na terenie placówek stosowane są znaki zakazu wstępu zwierząt, tereny są ogrodzone;
- place zabaw są utrzymane w należyтым stanie sanitarno-technicznym, nie wszystkie są jednak wyposażone w urządzenia posiadające odpowiednie oznakowanie;
- uczniowie większości szkół otrzymują ciepłe posiłki oraz napoje, posiłki do większości szkół i przedszkoli są dowożone na zasadzie cateringu, brak poidełek na terenie szkół,
- wszystkie będące pod nadzorem szkoły podstawowe zapewniają uczniom zajęcia w świetlicach, świetlice stanowią osobne sale i sale dydaktyczne; uczniowie najczęściej korzystają z zajęć świetlicowych po lekcjach w oczekiwaniu na autobus, zajęcia odbywają się również na terenach sportowo-rekreacyjnych obiektów szkolnych;
- we wszystkich skontrolowanych placówkach wprowadzony jest całkowity zakaz używania tytoniu i wyrobów tytoniowych - zakaz ten jest przestrzegany;
- odzież wierzchnią uczniowie pozostawiają w szatniach ogólnych, szafkach na korytarzach szkolnych oraz na wieszakach na korytarzach.

11. Współpraca z innymi jednostkami :

- udział pracownika HDiM w komisji konkursowej w ramach Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu”- konkurs „Palić nie Palić - oto jest pytanie”;

- udział pracownika oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia w kontrolach placówek będących pod nadzorem pionu higieny dzieci i młodzieży i placówek wypoczynku letniego;
- udział pracownika pionu higieny żywienia i żywności w kontroli obiektu wypoczynku dla dzieci i młodzieży
- współpraca z mediami (*RTV, prasa*)-za pośrednictwem Internetu przekazano: aktualne wytyczne przeciwepidemiczne dla szkół, organizatorów wypoczynku dla dzieci i młodzieży;
- podsumowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży;
- ocenę przygotowania szkół do nowego roku szkolnego 2021/2022.

Zamieszczane artykuły przyczyniły się do wzrostu świadomości społeczności lokalnej z zakresu podejmowanych w 2021r. tematów.

Podejmowane działania w zakresie promocji zdrowia oraz inne przedsięwzięcia

W ramach ogólnopolskiego Programu Ograniczania Następstw Palenia Tytoniu w trakcie prowadzonych kontroli oceniano realizację Ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Wnioski

W roku 2021 ze względu na trwającą epidemię Covid-19 (zamknięcie placówek i liczne obowiązki pracownika związane ze stanem epidemii) kontrolą objęto 59 % będących pod nadzorem placówek stałych i 52% zgłoszonych placówek letniego wypoczynku dzieci i młodzieży. Zimowy wypoczynek na terenie powiatu wrzesińskiego nie odbył się.

Stan sanitarno-higieniczny i techniczny obiektów uległ nieznacznej poprawie. Placówki sezonowe nie budziły zastrzeżeń pod względem sanitarno-higienicznym. Na terenie powiatu wrzesińskiego nie stwierdzono placówek wypoczynku dla dzieci i młodzieży działających bez zgłoszenia do kuratorium oświaty. Dyrektorzy podległych placówek oraz organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży przestrzegali i realizowali wytyczne przeciwepidemiczne MEN, GIS i MZ w celu zminimalizowania rozprzestrzeniania się epidemii Covid-19. Współpraca z dyrekcjami placówek oraz innymi pionami PSSE oceniana jest pozytywnie. Organy prowadzące i właściciele placówek rozpoczynając działalność i dokonując zmian w infrastrukturze obiektów konsultują się z pracownikami PSSE w sprawie wymogów higieniczno-sanitarnych i technicznych.

W kontrolowanych placówkach czystość bieżąca jest zachowana.

W roku 2021r. z zakresu higieny dzieci i młodzieży wydano 8 decyzji administracyjnych (w tym 2 decyzje zmieniające termin wykonania nakazu, 2 decyzje nowowydane oraz 4 decyzje w związku z odbiorem pomieszczeń).

Dyrekcje placówek w miarę możliwości finansowych realizują nakazy zawarte w decyzjach administracyjnych.

W związku z panującą epidemią Covid-19 i licznymi przypadkami zachorowań w placówkach oświatowo - wychowawczych w roku 2021 na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195) oraz § 18 ust. 2a-2c rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1604) wydano 258 opinii w sprawie zawieszenia zajęć i przejściu na zdalny tryb nauczania (w tym 257 opinii pozytywnie opiniujących wnioski o przejście na zdalne nauczanie w określonych oddziałach i w określonym czasie oraz 1 opinia negatywna).

VIII. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

Działania oświatowo-zdrowotne prowadzone w 2021 roku na terenie powiatu wrzesińskiego wynikały z wytycznych Głównego Inspektoratu Sanitarnego, Narodowego Programu Zdrowia, Krajowego Programu Zapobiegania HIV i zwalczania AIDS”, Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu oraz analizy sytuacji epidemiologicznej powiatu.

Wiodącym celem w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia były działania informacyjno-edukacyjne mające na celu zwiększenie świadomości zdrowotnej wśród dzieci i młodzieży, rodziców, oraz społeczności lokalnej poprzez realizację następujących programów:

1. Interwencje programowe:

Program „Trzymaj Formę!”

Program realizowany jest we współpracy ze Stowarzyszeniem "Polska Federacja Producentów Żywności". Dotyczy on zbilansowanej diety i aktywności fizycznej. Adresowany jest do uczniów

klas V-VIII szkół podstawowych oraz ich rodziców. Głównym celem programu jest zwiększenie świadomości dotyczącej wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie. W roku szkolnym 2020/2021 w programie wzięło udział 18 placówek szkolnych (2598 uczniów).

Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”

Grupą odbiorców są dzieci uczęszczające do przedszkoli w wieku 5-6 lat. Obejmuje również rodziców dzieci oraz pracowników przedszkoli.

Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Główne założenia programu to zrozumienie czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne; kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych; propagowanie zdrowego stylu życia; zwiększanie wiedzy i świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno-zdrowotnych. Program zawiera tematy tj. chleb, nabiał, jaja, mięso i wędliny, ryby, owoce i warzywa, zioła, grzyby, herbatki owocowe, miód, piramidę zdrowego stylu życia, mycie rąk, rozmieszczenie produktów w lodówce.

W roku szkolnym 2020/2021 w programie wzięło udział 27 przedszkoli (921 dzieci i 321 rodziców).

Program „Mamo, tato – co WY na to?”

Celem programu jest zwrócenie uwagi rodziców na specyfikę rozwoju ich dzieci. Udział w programie ma zwrócić uwagę na istotę zmian fizycznych i psychicznych w rozwoju dziecka ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości i kryzysy. Program

jest poświęcony dla 5-6 latków. Obejmuje również rodziców dzieci oraz pracowników przedszkoli.

W roku szkolnym 2020/2021 w programie wzięły udział 22 przedszkola (707 dzieci i 759 rodziców).

W ramach ww. interwencji programowych podejmowano n.w. działania :

umieszczono na Facebook informacje o programach oraz na stronie internetowej PSSE we Wrześni materiały i informacje dotyczące programów ;

przekazano w formie papierowej i elektronicznej do placówek przedszkolnych i szkolnych w zależności od programu materiały edukacyjne;

na holu PSSE we Wrześni stworzono gazetkę korytarzową dotyczącą ww. programów.

2. Profilaktyka HIV/AIDS

Celem programu jest uświadomienie, że zagrożenie HIV dotyczy każdego człowieka, odniesienie możliwości zakażenia wirusem HIV do samego siebie i partnera. Działania skierowane były do uczniów kl. VII - VIII szkół podstawowych, klas I-IV szkół

ponadpodstawowych oraz społeczności lokalnej.

W roku szkolnym 2020/2021 w programie wzięło udział 28 placówek szkolnych.

W ramach profilaktyki HIV/AIDS prowadzono n.w. akcje i konkursy:

- **Akcja „Bezpieczne Walentynki” pod hasłem „Mój Walenty jest the best, idzie ze mną zrobić test”**
- **Konkurs „Nie daj szansy AIDS”**

Konkurs został ogłoszony jako jedno z działań w ramach profilaktyki HIV/AIDS wynikającej z Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom

HIV i Zwalczenia AIDS. Zadanie konkursu polegało na wykonaniu przez uczniów infografiki pod hasłem „Nie daj szansy AIDS”, która będzie propagowała wiedzę o zakażeniach HIV i zakażeniach przenoszonych drogą płciową. Informacje o konkursie zostały przekazane do placówek szkolnych i szkolnych koordynatorów ds. Oświaty Zdrowia oraz udostępnione na stronie internetowej i Facebooku PSSE we Wrześni. Do siedziby PSSE we Wrześni nie dotarła żadna praca konkursowa.

- **Światowy Dzień AIDS**

W związku z pandemią wirusa SARS-CoV-2 nie przeprowadzono akcji „Czerwona Kokardka” ani zajęć edukacyjnych z HIV i AIDS.

- **Światowy Dzień Pamięci o Zmarłych na AIDS**
- **Kampanie społeczne KC ds. AIDS - kampanie „Mam czas rozmawiać” i kampania „Czy wiesz, że ...”**

Kampanie zostały przygotowane w oparciu o wyniki badań społecznych dotyczących wiedzy na temat HIV/AIDS w Polsce oraz informacje przekazane przez konsultantów z Poradni Internetowej HIV/AIDS oraz z Telefonu Zaufania HIV/AIDS. Kampanie były realizowane na przełomie listopada/grudnia 2021 roku.

W ramach całej profilaktyki HIV/AIDS:

umieszczono na stronie internetowej PSSE we Wrześni oraz Facebook informacje o ww. działaniach;

przekazano do placówek szkolnych materiały edukacyjne w formie papierowej i elektronicznej;

na holu PSSE we Wrześni stworzono gazetki dotyczące ww. akcji oraz udostępniono ulotki;

- opracowano prezentacje multimedialne „HIV i AIDS” oraz „Zakażenia przenoszone drogą płciową” , które przesłano do szkół podstawowych i do szkół ponadpodstawowych.

3.Przeciwdziałanie uzależnieniom.

Celem programu jest ograniczenie używania tytoniu i innych substancji psychoaktywnych

Działania podjęte na terenie powiatu wrzeńskiego w ramach programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych:

Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu

Celem programu jest zmniejszanie zachorowań, inwalidztwa zdrowotnego i zgonów wynikających z palenia tytoniu (choroby układu krążenia i oddechowego, nowotwory, zdrowie dzieci itp.) poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy (aktywne i bierne palenie), zmniejszenie liczby osób ekspozowanych na szkodliwe czynniki dymu tytoniowego w miejscach publicznych,

w miejscu pracy, także w barach i restauracjach; zmniejszenie zawartości toksycznych substancji w papierosach sprzedawanych na polskim rynku.

W ramach powyższego realizowano n.w. programy oraz akcje.

Program „Czyste Powietrze wokół nas”

Celem programu jest wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy oraz wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy. Program kierowany jest do dzieci 5 i 6 letnich uczęszczających do przedszkoli i do oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Obejmuje również rodziców dzieci oraz pracowników przedszkoli i szkół podstawowych. Dzięki programowi dzieci usystematyzowały swoją wiedzę na temat szkodliwości różnego rodzaju dymów a w szczególności czynnego i biernego palenia tytoniu – wpływ na palacza i otoczenie. Realizacja programu miała również wpływ na wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy; rodzice brali udział w pogadankach i prelekcjach.

W roku szkolnym 2020/2021 w programie wzięło udział 36 placówek szkolnych. (1 879 uczniów oraz 427 rodziców).

Program „Bieg po zdrowie”

Celem programu jest opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży, pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego, zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów. Program skierowany jest do uczniów i rodziców klas IV szkół podstawowych.

W roku szkolnym 2020/2021 w programie wzięło udział 16 placówek szkolnych (381 uczniów oraz 212 rodziców).

Konkurs „Palić, nie palić – oto jest pytanie?”

W roku szkolnym 2020/2021 roku odbyła się XXI edycja konkursu „Palić, nie palić – oto jest pytanie?”. Konkurs jest związany z profilaktyką palenia tytoniu i skierowany jest do uczniów klas V szkół podstawowych. Zadanie konkursowe polegało na przygotowaniu prezentacji multimedialnej na temat szkodliwości palenia tytoniu i inhalowania e-papierosów. Do siedziby PSSE we Wrześni na konkurs powiatowy trafiły dwie prace. Prace konkursową, która otrzymała I miejsce w konkursie powiatowym przesłano do WSSE w Poznaniu.

Akcja „Światowy Dzień bez Tytoniu”

W ramach obchodów dnia uświadamiano społeczność nt. szkodliwego wpływu dymu tytoniowego na organizm ludzki.

Kampania „Rzuć palenie razem z nami”

Kampanie została przygotowana w oparciu o wyniki badań społecznych dotyczących wiedzy na temat palenia tytoniu i e-papierosów w Polsce. Kampania była głównie realizowana w listopadzie 2021 roku.

Program „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Program dotyczy profilaktyki używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze), adresowany jest do młodzieży ze szkół ponadpodstawowych. Celem programu jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych (alkoholu, tytoniu, narkotyków, w tym środków zastępczych) przez młodzież.

W roku szkolnym 2020/2021 w programie wzięło udział 8 szkół ponadpodstawowych (3 szkoły zawodowe, 2 licea, 3 technika). W programie wzięło udział 1050 uczniów i 27 rodziców.

Kampania „Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu”

Celem kampanii jest zwiększenie wiedzy na temat skutków zdrowotnych używania substancji psychoaktywnych, a także ograniczenie ich stosowania. Główną grupą docelową kampanii są

kobiety w wieku prokreacyjnym, ciężarne oraz ich rodziny i bliscy.

W ramach całej profilaktyki przeciwdziałania uzależnieniom:

umieszczano na stornie internetowej PSSE we Wrześni oraz Facebook informacje o ww. działaniach;

przekazano do placówek szkolnych materiały edukacyjne w formie papierowej i elektronicznej;

na holu PSSE we Wrześni stworzono gazetki dotyczące ww. akcji oraz udostępniono ulotki;

opracowano prezentacje multimedialne „Tytoń”, „E-papierosy”, „Dopalacze”, które przesłano do szkół realizujących programy.

4.Szkoły Promujące Zdrowie

Na terenie powiatu wrzeńskiego jest jedna szkoła, która posiada tytuł „Szkoły Promującej Zdrowie. Według danych z Kuratorium Oświaty w Poznaniu jest to Szkoła Podstawowa w Bieganowie. Samorządowa Szkoła Podstawowa nr 1 im. 68 Wrzeńskiego Pułku Piechoty we Wrześni stara się o przyjęcie do Sieci Szkół Promujących Zdrowie.

5.Światowy Dzień Zdrowia

Światowy Dzień Zdrowia został ustanowiony przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) i obchodzony jest każdego roku 7 kwietnia. Głównym przesłaniem tego święta jest zwrócenie uwagi na najważniejsze problemy zdrowotne dotyczące społeczeństw na całym świecie. W Polsce w tym samym dniu obchodzimy Dzień Pracownika Służby Zdrowia. W 2021 roku hasło Światowego Dnia Zdrowia przypada na 7 kwietnia (środa) - „Budowanie sprawiedliwego i zdrowszego świata dla wszystkich”. Motyw przewodni związany jest z obecną sytuacją epidemiologiczną i działaniami związanymi z zapobieganiem rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-Co V-2. Obecna sytuacja epidemiologiczna, podkreśla istotne znaczenie służby zdrowia, dostępu do leczenia a przede wszystkim podkreślenie roli personelu medycznego w czasie pandemii.

6.Zapobieganie chorobom nowotworowym

Celem działań jest uświadomienie społeczeństwu, że problem chorób nowotworowych jest duży i nie należy go bagatelizować oraz przedstawienie sposobów ochrony przed chorobami nowotworowymi.

Działania podjęte na terenie powiatu wrzesińskiego w ramach zapobiegania chorobom nowotworowym:

Akcja profilaktyczna „Różowa Kokardka” w ramach obchodów Światowego Dnia Walki z Rakiem Piersi

Program „Wybierz Życie Pierwszy Krok”

Program dotyczy profilaktyki zapobiegania chorobom nowotworowym – rak szyjki macicy oraz roli wirusa HPV w jego powstawaniu,

**WYBIERZ
ŻYCIE**

adresowany jest do młodzieży ze szkół ponadpodstawowych. Program realizują głównie uczniowie klas I. Celem programu jest zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tą chorobę, motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie, podniesienie świadomości o czynnikach zwiększających ryzyko raka szyjki macicy, dostarczenie informacji o świadczeniodawcach wykonujących badania cytologiczne i kształtowanie umiejętności dbania o zdrowie własne i swoich bliskich. W roku szkolnym 2020/2021 w programie wzięło udział 6 szkół ponadpodstawowych - 659 uczniów.

Nowotwór Skóry:

Akcja „ABCDE – samokontrola znamion – ogólnopolski program profilaktyki nowotworów i edukacji społeczeństwa w makroregionie zachodnim”: Celem kampanii było zwrócenie uwagi na samokontrolę znamion i profilaktykę nowotworową. Zwrócono uwagę na samobadanie znamion wg reguły ABCDE. Akcja trwała od maja do września 2021 roku.

Spotkanie edukacyjne dla uczniów.

W związku z ogłoszonym stanem epidemii SARS-CoV-2 zawieszono prowadzenie zajęć z „Profilaktyka nowotworów”. W ramach działań edukacyjnych do placówek szkolnych przesłano prezentacje multimedialne „Nowotwory złośliwe”, „Rak Szyjki Macicy” i „Rak Piersi”.

W ramach całej profilaktyki nowotworowej :

umieszczano na stornie internetowej PSSE we Wrześni oraz Facebook informacje o ww. działaniach;

przekazano do placówek szkolnych materiały edukacyjne w formie papierowej i elektronicznej;

na holu PSSE we Wrześni stworzono gazetki dotyczące ww. akcji oraz udostępniono

ulotki;

opracowano i przesłano do szkół realizujących programy prezentacje multimedialne „Rak piersi”, „Rak szyjki macicy ”, oraz „Nowotwory złośliwe ”, Ostatnia prezentacja zawiera zagadnienia dotyczące nowotworów złośliwych w tym: raka piersi, raka szyjki macicy, raka prostaty, raka jądra, raka jelita grubego i odbytnicy, raka płuc, raka skóry oraz 10 przykazań unikania zachorowania na nowotwory.

7. Zapobieganie chorobom zakaźnym

W ramach profilaktyki zapobiegania ww. chorobom:

- umieszczano na stronie internetowej PSSE we Wrześni oraz Facebook informacje o ww. działaniach;
- przekazano do placówek szkolnych materiały edukacyjne w formie papierowej i elektronicznej;
- na holu PSSE we Wrześni stworzono gazetki dotyczące ww. akcji oraz udostępniono ulotki;
- opracowano i przesłano do szkół realizujących programy prezentacje multimedialne „Pedikuloza czyli wszawica”, „Kleszcze”.

8. Interwencje nieprogramowe

Bezpieczne Wakacje, Bezpieczne Ferie Zimowe, Bezpieczne Życie Seniora, Bezpieczeństwo w szkole

W związku z ogłoszoną epidemią wirusa SARS-CoV-2 zawieszono prowadzenie zajęć stacjonarnych w zakresie interwencji „Bezpieczne Ferie”, Bezpieczne Ferie Zimowe, Bezpieczne Życie Seniora, Bezpieczeństwo w szkole.

W ramach ww. interwencji ograniczono działania do :

- umieszczenia na stronie internetowej PSSE we Wrześni oraz Facebook informacji;
- przekazania do placówek szkolnych materiałów edukacyjnych w formie papierowej i elektronicznej;
- stworzenia na holu PSSE we Wrześni gazetki dotyczącej ww. interwencji;
- opracowania i przesłania do szkół realizujących programy prezentacji

multimedialnych.

W ramach interwencji Bezpieczne Wakacje niezależnie od powyższych działań przeprowadzono podczas wakacji 5 spotkań edukacyjnych dla uczestników półkolonii, obozów, kolonii dotyczących bezpiecznych zachowań podczas wypoczynku letniego, w których uczestniczyło oprócz opiekunów grupy 76 dzieci w tym 28 dziewczynek i 48 chłopców.

Ochrona Zdrowia Matki i Dziecka

a), „Światowy Tydzień Karmienia Piersią - celem akcji było zwrócenie uwagi na zalety karmienia piersią. Akcja trwała w sierpniu 2021 roku.

b) HIV a ciąża

c) szczepienia

d), „Światowy Dzień FAS”-celem kampanii było zwrócenie uwagi na profilaktykę zdrowotną podczas ciąży i karmienia dziecka piersią. Akcja odbywał się 9.09.2021.

W ramach ww. akcji umieszczono na stronie internetowej PSSE we Wrześni oraz Facebook informacje.

9. Inne działania

Kampania EFSA „Wybieraj Bezpieczną Żywność”

Kampania trwała od sierpnia do listopada 2021 roku. Kampania zwracała uwagę na m.in. prawidłowe czytanie etykiet, bezpieczne rozmrażanie żywności, zanieczyszczenia w łańcuchu żywnościowym, bezpieczeństwo mięsa, akrylamid w żywności. Kampania była zwrócona do ogółu społeczeństwa, kadry pedagogicznej, rodziców, młodzieży. W ramach kampanii w październiku 2021 roku przeprowadzono szkolenie w trybie on-line dla kadry pedagogicznej. Celem szkolenia było zachęcenie do świadomego wybierania bezpiecznej żywności. Na szkoleniu przedstawiono prezentacje autorstwa EFSA oraz poproszono o rozpowszechnienie informacji w placówkach szkolnych. W ramach ww. kampanii rozpowszechniano na stronie internetowej PSSE we Wrześni informacje nt.: konkursu „Dlaczego warto czytać etykiety produktów spożywczych” (brak prac) oraz innych akcji związanych z żywnością.

„Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach”

W listopadzie 2021 roku przeprowadzono akcje „Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach” Kampania ma na celu zwrócenie uwagi opinii publicznej na zjawisko dynamicznie narastającej oporności bakterii na antybiotyki, związanym z tym ograniczeniem skutecznego leczenia zakażeń, a także uświadomienie problemu nadużywania antybiotyków w leczeniu

otwartym. Celem dnia jest promowanie wiedzy na temat odpowiedzialnego stosowania antybiotyków, pozwalającego na powstrzymanie rozwoju opornych bakterii i utrzymanie skuteczności antybiotyków na użytek przyszłych pokoleń.

„Światowy Dzień Mycia Rąk”

Celem kampanii było zwrócenie uwagi na prawidłowe mycie rąk. Akcja odbyła się 15 października 2021 roku.

Światowy Dzień Wody

W ramach ww. interwencji ograniczono działania do :

- umieszczenia na stornie internetowej PSSE we Wrzeźni oraz Facebook informacji;
- stworzenia na holu PSSE we Wrzeźni gazetki o ww. tematach;
- opracowania i przesłania do szkół prezentacji multimedialnej „Woda jako źródło życia”.

Wnioski

Działania podejmowane przez stanowisko pracy ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia adresowane są głównie do dzieci młodzieży w placówkach oświatowo-wychowawczych oraz do społeczności lokalnej. Sytuacja epidemiologiczna związana z pandemią koronawirusa bardzo ograniczyła dotychczasowe działania z zakresu promocji zdrowia.

W ramach nadzoru nad placówkami w roku szkolnym 2021 przeprowadzono 25 wizytacji w placówkach oświatowo – wychowawczych .

W roku szkolnym 2020/2021 (od stycznia 2021 do czerwca 2021) wykonano **12 wizytacji**,

W roku szkolnym 2021/2022 (od września 2021 do grudnia 2021) wykonano **13 wizytacji**.

Podczas wizytacji oceniono:

Programy	Ilość placówek ocenianych od stycznia 2021 do grudnia 2021 w ramach wskazanych programów
Mamo, tato – co wy na to?	14
Skąd się biorą produkty ekologiczne?	16
Czyste Powietrze wokół nas	15
Bieg po zdrowie	6
Trzymaj Formę	8
Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu	5
Profilaktyka HIV/AIDS	8
Zapobieganie chorobom nowotworowym	0
Wybierz Życie, Pierwszy Krok	0
ARS, czyli jak dbać o miłość?	0

IX. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego realizuje ustawowe obowiązki i zadania w zakresie zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru sanitarnego nad kolejnymi etapami procesów inwestycyjnych.

Działalność polega na kontroli przestrzegania obowiązujących norm i przepisów pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych na etapie planowania przestrzennego, projektowania inwestycji ich realizacji oraz przekazywania do użytkowania.

Zasięg działania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego obejmuje inwestycje planowane i realizowane na terenie powiatu wrzeńskiego obejmującego 5 gmin.

Stanowisko Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zajmowane jest wyłącznie na wniosek zainteresowanych podmiotów lub w związku z wystąpieniami organów prowadzących postępowanie główne i dotyczą planowanych inwestycji lub zagospodarowania terenu.

Działania i kompetencje zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wynikają z Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021r. poz. 195) i polegają na:

- opiniowaniu i uzgadnianiu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz uzgadnianiu zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzanych dla potrzeb planów zagospodarowania przestrzennego;
- opiniowaniu dokumentacji projektowych dotyczących budowy, rozbudowy, nadbudowy, przebudowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych lub ich części;
- wydawaniu opinii sanitarnych na etapie oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko, w tym wydawanie opinii w sprawie konieczności przeprowadzania postępowania w sprawie ocen oddziaływania na środowisko przedsięwzięć wraz z określaniem zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięć na środowisko oraz wydawanie opinii przed decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach;
- uczestniczeniu w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych poprzez stwierdzenie zgodności ich wykonania z projektem budowlanym;

- uzgadnianiu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- wydawaniu innych decyzji, postanowień i opinii.

Działalność opiniodawcza i nadzorowa w roku 2021 skoncentrowana była na udziale w prowadzonych przez organy administracji samorządowej postępowaniach dotyczących uzgodnień planów zagospodarowania przestrzennego, uzgodnień warunków zabudowy oraz oceny oddziaływania inwestycji na środowisko.

Równoważnym elementem nadzoru było współuczestniczenie w przekazywaniu obiektów budowlanych lub ich części do użytkowania oraz opiniowanie projektów budowlanych i technologicznych pod względem spełnienia warunków higieniczno-sanitarnych.

W 2021 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zajął stanowisko w **437** sprawach i wydał:

- **8** opinii sanitarnych dotyczących **projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego** gmin z powiatu wrzesińskiego,
- **11** opinii sanitarnych dotyczących ustalenia **zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko**,
- **13** opinii sanitarnych dotyczących warunków realizacji inwestycji przed uzyskaniem przez inwestora **decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach**.
- **87** opinii sanitarnych dotyczących wyrażenia opinii co do **potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko** dla planowanych przedsięwzięć, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - do określenia zakresu raportu oddziaływania tych przedsięwzięć na środowisko.
- Potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i wykonania raportu o oddziaływaniu na środowisko wymagają te przedsięwzięcia, których podstawowe dane charakteryzujące inwestycję, skala inwestycji oraz rodzaj planowanej technologii wskazywałyby na duże prawdopodobieństwo wystąpienia uciążliwego lub szkodliwego oddziaływania na środowisko, zdrowie, warunki i życie ludzi. Wydawane opinie w sprawie braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko dotyczyły m.in.: budowy lub rozbudowy obiektów inwentarskich, elektrowni fotowoltaicznych, budowy obiektów przemysłowych, budowy stacji paliw itp.
- **7** opinii sanitarnych **uzgadniających projekty budowlane i technologiczne**.

- Projekty dotyczyły m.in. budynków usługowych, przebudowy oczyszczalni ścieków, lokali biurowych i gastronomicznych itp. Opiniując dokumentację projektową szczególną uwagę zwracano na prawidłowy układ funkcjonalny pomieszczeń, właściwą technologię, właściwe wyposażenie, prawidłowo zaprojektowaną wentylację i klimatyzację, warunki socjalno-sanitarne oraz zgodność zaprojektowania zobowiązującymi przepisami i normami.
- **249** opinii i postanowień w ramach uzgodnień warunków zabudowy.
- Uzgodnione warunki zabudowy dotyczyły głównie nowo projektowanych obiektów przemysłowych, usługowych i handlowych, farm fotowoltaicznych oraz obiektów liniowych.
- W stosunku do 339 wniosków o uzgodnienie warunków zabudowy PPIS nie zajął stanowiska zgodnie z art. 53 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zgłoszenia w sprawie których PPIS nie zajął stanowiska dotyczyły głównie budownictwa mieszkaniowego jednorodzinne oraz zagrodowego.

W 2021 roku pion sanitarnego nadzoru zapobiegawczego uczestniczył w **22** kontrolach w związku z **dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych** oraz w **6** kontrolach związanych ze **sprawdzeniem zachowania warunków higieniczno-sanitarnych w lokalach, w których dokonano zmiany sposobu użytkowania na działalność usługowo-handlową**. W trakcie czynności odbiorowych sprawdzano obiekty pod kątem właściwych warunków sanitarno-higienicznych, które są niezbędne do prowadzenia działalności w danym zakresie. Wśród nich istotną rolę spełnia odpowiednie wyposażenie i wykończenie pomieszczeń, zachowanie właściwej wymiany powietrza w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi, właściwego oświetlenia, utrzymania poziomów hałasu zgodnych z obowiązującymi przepisami, prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej i odpadowej.

Podczas uczestnictwa w dopuszczeniu do użytkowania obiektów dokonywano sprawdzenia zgodności zrealizowanych inwestycji z uzgodnioną pod względem higieniczno-sanitarnym dokumentacją projektową oraz z wymogami sanitarnymi określonymi przez obowiązujące przepisy.

Czynnościom odbiorowym w 2021 r. podlegały następujące obiekty:

- budynki produkcyjno-magazynowe,
- budynki usługowo - handlowe,
- przedszkole,
- żłobek,

- lokale gastronomiczne,
- markety spożywczo-przemysłowe itp.

Oprócz wyżej wymienionych czynności kontrolnych przeprowadzonych przez sekcję nadzoru sanitarnego do PSSE wpłynęło **71** zgłoszeń obiektów zgodnie z art. 56 Ustawy z dnia 7 lipca 1994 Prawo Budowlane w stosunku, do których PPIS nie zajął stanowiska zgodnie z art. 56 ust. 2 wyżej cytowanej ustawy. Zgłoszenia w sprawie których PPIS nie zajął stanowiska dotyczyły głównie budownictwa mieszkaniowego jednorodzinne, budownictwa wielorodzinnego, obiektów liniowych, robót prowadzonych przy zabytkach, hal namiotowych itp. obiektów.

Ilość załatwionych spraw w poszczególnych zakresach tematycznych

L.p.	ZAKRES TEMATYCZNY	ILOŚĆ SPRAW w 2021 r.
1	Wydawanie opinii dotyczących zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	11
2	Opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko	8
3	Wydawanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	87
4	Wydawanie opinii dotyczących warunków do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	13
5	Uzgodnienia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu	249
6	Uzgodnienia dokumentacji projektowej w zakresie warunków higienicznych i zdrowotnych	7
7	Zajmowanie stanowiska w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych	28
8	Wydawanie decyzji płatniczych za czynności wykonywane w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	34
OGÓLEM ILOŚĆ SPRAW ROZPATRZONYCH W ZNS		<u>437</u>

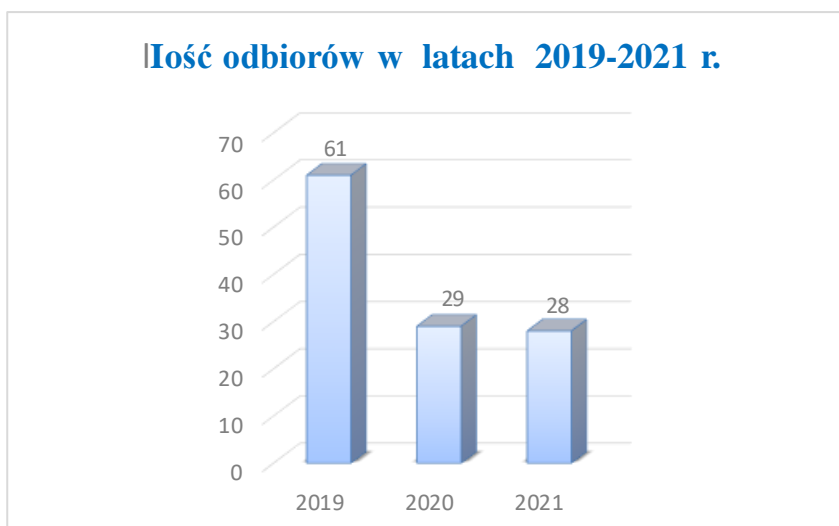
Wszystkie opinie sanitarne wydane w 2021 r. przez ZNS były pozytywne.

Ilość spraw rozpatrzonych przez Oddział Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego wynika z ilości inwestycji realizowanych na terenie powiatu wrzesińskiego oraz wniosków złożonych przez wnioskodawców.

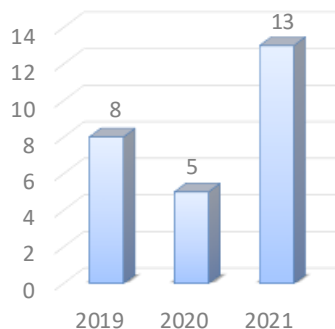
Jednocześnie należy zaznaczyć, że zapobiegawczy nadzór sanitarny realizował działania z zakresu współpracy z organami nadzoru budowlanego oraz samorządami terytorialnymi. Dotyczyła ona w szczególności rozpatrywania spraw na etapie uzgadniania uwarunkowań środowiskowych planowanych przedsięwzięć oraz dokonywania czynności odbiorowych.

W 2021 roku w trakcie dokonywanych odbiorów pod względem sanitarnym nie było obiektów, które zmuszałyby do wniesienia sprzeciwu podczas ich uruchomienia.

Graficzne zestawienie odbiorów, wydanych opinii co do konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w latach 2019 / 2021 r.

Ilość opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w latach 2019-2021

X. ZAKOŃCZENIE

Rok 2021 to rok szczególny w pracy inspekcji sanitarnej. W 2020 ogłoszono stan epidemii COVID – 19, który wniósł do zakresu realizowanej pracy przez pracowników stacji nowe zadania i obowiązki. Każda para rąk kierowana była w realizowanie zadań w pionie epidemiologii, wynikających ze stanu epidemii. Wysiłek pracowników zaowocował właściwą realizacją postawionych przed inspekcją sanitarną zadań wobec społeczeństwa. Staraliśmy się, żeby zarówno jakość jak i staranność wykonywanych zadań była na jak najwyższym poziomie. Pracownicy Inspekcji Sanitarnej pionu Oddziału Nadzoru w 2021 roku przeprowadzili w powiecie wrzesińskim ogółem 7436 kontroli, na podstawie których wydano 520 decyzji administracyjnych (w tym 205 stanowiły decyzje płatnicze). Nałożono 42 mandaty. W obliczu ustawicznego podnoszenia kwalifikacji pracowników pionu Nadzoru Sanitarnego poprzez udział w szkoleniach zapewnia się w powiecie wysoką jakość w zakresie sprawowanego zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego nad warunkami zdrowotnymi żywności i żywienia, higieny środowiska, higieny pracy, higieny w szkołach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych.